

**Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej PROCAD
za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.**

**Sporządzone zgodnie
z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

I	WYBRANE DANE FINANSOWE.....	4
II	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES DWUNASTU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2019 ROKU.....	5
1.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	5
2.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	6
3.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH.....	7
4.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	8
III	Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	9
1.	Informacje ogólne.....	9
2.	Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	11
3.	Zasady rachunkowości.....	13
3.1	Zmiany w przepisach dotyczących rachunkowości oraz stosowanych zasadach rachunkowości.....	13
3.2	Zasady (polityka) rachunkowości.....	18
4.	Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia udziałów niekontrolujących.....	34
5.	Segmenty operacyjne.....	34
6.	Rzeczowe aktywa trwałe.....	36
7.	Wartość firmy.....	38
7.1	Roczny test utraty wartości.....	38
7.2	Jednostki zależne.....	38
8.	Pozostałe aktywa niematerialne.....	39
9.	Aktywa finansowe.....	40
9.1	Pożyczki udzielone.....	41
9.2	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik.....	41
9.3	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.....	42
10.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	43
10.1	Analiza wiekowa należności.....	44
10.2	Odpisy aktualizujące wartość należności.....	44
11.	Zapasy.....	45
12.	Rozliczenia międzyokresowe.....	45
13.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	45
14.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	46
15.	Kapitał akcyjny.....	46
16.	Kapitał podstawowy.....	46
17.	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.....	47
18.	Akcje własne.....	47
19.	Kapitał zapasowy.....	48
20.	Kapitał rezerwowy.....	48
21.	Udziały niekontrolujące.....	48
22.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	48
23.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług.....	48
24.	Dotacje.....	49
25.	Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane oraz odsetki od zobowiązań.....	49
26.	Leasing.....	49
26.1	Aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz ich zmiany.....	50
26.2	Zobowiązania z tytułu leasingu i ich zmiany.....	51
26.3	Koszty leasingu ujęte w wyniku bieżącego okresu.....	51
26.4	Wpływ środków pieniężnych z tytułu leasingu.....	51
27.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych.....	52
28.	Pozostałe zobowiązania.....	52
29.	Przychody odroczone.....	52
30.	Podatek odroczone.....	52
31.	Instrumenty finansowe.....	54
31.1	Wartość bilansowa.....	54
31.2	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej.....	55
32.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	55
32.1	Ryzyko stopy procentowej.....	55
32.2	Ryzyko zmiany kursów walut.....	56
32.3	Ryzyko kredytowe.....	56
32.4	Ryzyko płynności finansowej.....	58
33.	Zarządzanie kapitałem.....	58
34.	Przychody i koszty operacyjne.....	59
34.1	Przychody ze sprzedaży produktów i usług.....	59
34.2	Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów.....	59
34.3	Koszty operacyjne.....	60
35.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	60
36.	Przychody i koszty finansowe.....	61
37.	Podatek dochodowy.....	61
37.1	Uzgodnienie wyniku podatkowego do wyniku księgowego.....	62

37.2	Efektywna stawka podatkowa	62
37.3	Bieżące aktywa i zobowiązania finansowe	63
38.	Działalność zaniechana.....	63
39.	Zysk na jedną akcję zwykłą	63
40.	Wartość księgową na jedną akcję	63
41.	Należności i zobowiązania warunkowe	64
42.	Transakcje z podmiotami powiązanymi.....	64
43.	Wynagrodzenia kluczowego kierownictwa	65
44.	Istotne postępowania sądowe przeciwko spółkom Grupy Kapitałowej.....	65
45.	Struktura zatrudnienia	65
46.	Informacja o znaczących zdarzeniach, dotyczących lat ubiegłych, ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres.....	66
47.	Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	66
48.	Korekty błędów poprzednich okresów	67
49.	Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego.....	67

I WYBRANE DANE FINANSOWE

L.p.	WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
		Rok 2019 okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	Rok 2018 okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Rok 2019 okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	Rok 2018 okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
I	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	53 141	53 302	12 353	12 492
II	Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-2 269	1 139	-527	267
III	Zysk (strata) brutto	-2 191	1 516	-509	355
IV	Zysk (strata) netto	-2 431	870	-565	204
V	Zysk (strata) netto przynależny akcjonariuszom podmiotu dominującego	-2 431	511	-565	120
VI	Całkowity dochód (strata) ogółem	-2 431	870	-565	204
VII	Całkowity dochód (strata) ogółem przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego	-2 431	511	-565	120
VIII	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-894	3 143	-208	737
IX	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	3 987	-5 626	927	-1 319
X	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-525	5	-122	1
XI	Przepływy pieniężne netto - razem	2 569	-2 477	597	-581
XII	Aktywa razem	23 581	24 217	5 537	5 632
XIII	Zobowiązania długoterminowe	1 705	357	400	83
XIV	Zobowiązania krótkoterminowe	5 192	4 745	1 219	1 103
XV	Kapitał własny	16 684	19 115	3 918	4 445
XVI	Kapitał własny podmiotu dominującego	16 684	19 115	3 918	4 445
XVII	Kapitał zakładowy	902	902	212	210
XVIII	Średnia ważona liczba akcji (w tys. sztuk)	9 019	9 019	9 019	9 019
XIX	Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) *	-0,27	0,06	-0,06	0,01
XX	Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) **	-0,27	0,06	-0,06	0,01
XXI	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	1,85	2,12	0,43	0,49
XXII	Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR) **	1,85	2,12	0,43	0,49
XXIII	Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00

* Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą wyliczony został poprzez podzielenie zysku lub straty netto danego okresu, przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

** nie wystąpiły zdarzenia skutkujące rozwodnieniem liczby akcji

Kursy wymiany złotego, w okresach objętych sprawozdaniem finansowym i danymi finansowymi porównawczymi

Przedstawione w sprawozdaniu wybrane dane finansowe zostały przeliczone na walutę EUR według następujących zasad:

- do przeliczenia poszczególnych pozycji aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej przyjęto ogłoszony przez NBP kurs EURO z dnia:

a) 31.12.2019 roku	1 EUR =	4,2585 PLN
b) 29.12.2018 roku	1 EUR =	4,3000 PLN

- do przeliczenia wybranych wartości pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto kurs średni EUR, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2019 i 2018 roku (od stycznia do grudnia), ustalonych przez NBP na ten dzień. W ten sposób wyliczona średnia za 2019 rok wynosi 4,3018 PLN natomiast za 2018 rok wynosi 4,2669 PLN.

II SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES DWUNASTU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2019 ROKU

1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	NOTA	Stan na dzień	
		31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Aktywa trwałe		6 122	6 217
Rzeczowe aktywa trwałe	6, 26	4 667	2 651
Wartość firmy	7	0	686
Wartości niematerialne	8	293	2 103
Aktywa finansowe długoterminowe	9, 31	703	3
Należności długoterminowe	10	365	590
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	12	89	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	30	5	184
Aktywa obrotowe		17 459	18 000
Zapasy	11	201	1 056
Należności z tytułu dostaw i usług	10	7 286	5 405
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	37.3	126	0
Pozostałe należności publiczno-prawne	10	0	2
Należności krótkoterminowe pozostałe	10	614	417
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	12	180	127
Aktywa finansowe krótkoterminowe	9, 31	4 909	9 419
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	13	4 143	1 574
Suma aktywów		23 581	24 217

PASYWA	NOTA	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Kapitał własny razem		16 684	19 115
Kapitał własny podmiotu dominującego		16 684	19 115
Kapitał podstawowy	16	902	902
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	17	13 277	13 277
Akcje własne (wielkość ujemna)	18	-2 832	-2 832
Kapitał zapasowy	19	7 768	7 257
Zyski zatrzymane		-2 431	511
Udziały niekontrolujące	21	0	0
Zobowiązania długoterminowe		1 705	357
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	1 567	150
Dotacje rządowe	24	75	134
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	27	58	58
Rezerwy na podatek odroczonego	30	5	15
Zobowiązania krótkoterminowe		5 192	4 745
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23	3 563	3 229
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	25	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	673	83
Dotacje rządowe	24	60	60
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	37.3	0	475
Pozostałe zobowiązania publiczno-prawne		582	441
Pozostałe zobowiązania	28	258	424
Rezerwy krótkoterminowe		38	0
Przychody przyszłych okresów	29	18	33
Suma zobowiązań		6 897	5 102
Suma pasywów		23 581	24 217

Podatek odroczony w sprawozdaniu z sytuacji finansowej został zaprezentowany w kwocie netto, tj. po skompensowaniu aktywów z tytułu podatku odroczonego z rezerwą z tytułu podatku odroczonego, co zostało szczegółowo przedstawione w nocie nr 30.

2. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Rachunek zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów	NOTA	Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia	
		2019	2018
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży		53 141	53 302
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	34.1	12 063	21 279
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	34.2	41 078	32 023
Koszt własny sprzedaży		43 128	39 716
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	34.3	7 765	14 118
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		35 363	25 598
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		10 013	13 586
Pozostałe przychody operacyjne	35	378	153
Koszty sprzedaży	34.3	7 141	7 792
Koszty ogólnego zarządu	34,3	3 022	4 717
Pozostałe koszty operacyjne	35	2 497	91
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		-2 269	1 139
Przychody finansowe	36	155	162
Zysk ze sprzedaży udziałów w jednostce zależnej	36	0	536
Koszty finansowe	36	77	321
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej		-2 191	1 516
Podatek dochodowy	37	240	646
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		-2 431	870
Zysk (strata) netto za okres obrotowy		-2 431	870
Przypadający:			
Akcjonariuszom podmiotu dominującego		-2 431	511
Udziałom niedającym kontroli		0	359
Pozostałe całkowite dochody za okres			
Składniki, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:		0	0
Składniki, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat:		0	0
Skutki przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		0	0
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów		0	0
Pozostałe całkowite dochody netto razem		0	0
Suma całkowitych dochodów (strat) netto za okres		-2 431	870
Przypadający:			
Akcjonariuszom podmiotu dominującego		-2 431	511
Udziałom niedającym kontroli		0	359

3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2019	2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	-2 191	1 516
Korekty o pozycje:	2 163	34
Amortyzacja	747	632
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	47	-6
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	2 039	225
Zysk ze sprzedaży udziałów w jednostce zależnej	0	-536
Podatek dochodowy zapłacony	-671	-281
Pozostałe pozycje netto	0	0
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału obrotowego	-28	1 550
Zmiana stanu rezerw	38	13
Zmiana stanu zapasów	854	-661
Zmiana stanu należności netto	-1 853	-1 480
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyjątkiem pożyczek i kredytów	237	3 570
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-142	153
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	-894	3 143
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Przychody ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	251	0
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-155	-181
Wpływy z aktywów finansowych	4 591	2 254
Nabycie aktywów finansowych	0	-7 000
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	-700	-700
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	3 987	-5 626
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0	0
Dotacje rządowe	0	298
Nabycie akcji własnych	0	0
Wypłata dywidendy	0	0
Spłaty kredytów i pożyczek	0	0
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-477	-276
Odsetki	-47	-17
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-525	5
Przepływy pieniężne netto razem	2 569	-2 477
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	2 569	-2 477
Środki pieniężne na początek okresu	1 574	4 051
Środki pieniężne na koniec okresu	4 143	1 574

4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2019 ROKU	Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej							Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny		
Stan na 1 stycznia 2019	902	13 277	-2 832	7 257	0	511	19 115	0	19 115
Zysk (strata) netto za rok					0	-2 431	-2 431	0	-2 431
Korekty błędów podstawowych							0	0	0
Inne całkowite dochody							0	0	0
Wyplata dywidendy						0	0	0	0
Nabycie akcji własnych			0				0	0	0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				511		-511	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2019	902	13 277	-2 832	7 768	0	-2 431	16 684	0	16 684

Stan na 1 stycznia 2018	902	13 277	-2 832	6 423	0	834	18 604	1 752	20 356
Zysk (strata) netto za rok					0	511	511	359	870
Korekty błędów podstawowych							0	0	0
Inne całkowite dochody							0	0	0
Wyplata dywidendy						0	0	0	0
Nabycie akcji własnych			0				0	0	0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				834		-834	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2018	902	13 277	-2 832	7 257	0	511	19 115	0	19 115

III Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Na dzień 31.12.2019 roku Grupa Kapitałowa PROCAD (zwana dalej: „Grupą Kapitałową” lub „Grupą”) składała się z jednostki dominującej oraz 2 jednostek zależnych, w tym 1 spółki konsolidowanej metodą pełną i 1 spółki wyłączonej z konsolidacji ze względu na nieistotną wartość jej pozycji bilansowych. Jednostką dominującą Grupy jest PROCAD S.A. (zwana dalej: „jednostką dominującą”, „Spółką” lub „Emitentem”).

Jednostki Grupy Kapitałowej PROCAD nie tworzą podatkowej grupy kapitałowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

W skład jednostek Grupy Kapitałowej PROCAD nie wchodzi wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe.

Jednostka dominująca

PROCAD SA (PROCAD) z siedzibą w Gdańsku przy ulicy Kartuskiej 215 jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000258329. PROCAD SA powstała w wyniku przekształcenia PROCAD Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w dniu 1 czerwca 2006 r., na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 26.05.2006 roku. Spółce nadano następujący numer statystyczny REGON 190330106 oraz numer NIP 584-10-03-488. Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

Akcje PROCAD SA są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych od dnia 15 stycznia 2007 roku. Według klasyfikacji GPW w Warszawie, PROCAD SA jest zaklasyfikowana do branży informatycznej.

Podstawowym przedmiotem działalności PROCAD SA według działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jest działalność w zakresie oprogramowania. Rozwiązania oferowane przez PROCAD wykorzystywane są m.in. przez pracownie architektoniczne, inżynieryjne i mechaniczno-technologiczne. Oferta obejmuje również systemy operacyjne, oprogramowanie graficzne, biurowe oraz narzędziowe, a także specjalistyczny sprzęt komputerowy, stanowiący platformę dla oprogramowania CAD. Wdrażane przez Spółkę systemy w głównej mierze oparte są na technologii światowego lidera, notowanej na amerykańskim NASDAQ spółki Autodesk Inc.

PROCAD SA zajmuje się wdrożeniami systemów CAD od 1994 roku. Obecnie jest największą Spółką informatyczną działającą na polskim rynku systemów Autodesk. Może poszczycić się wieloma wyróżnieniami i nagrodami za największą w Polsce sprzedaż produktów Autodesk. PROCAD SA oferuje kompletne rozwiązania, dostarcza sprzęt komputerowy, urządzenia peryferyjne oraz różnego rodzaju oprogramowanie specjalistyczne. Zapewnia serwis gwarancyjny i pogwarancyjny sprzętu komputerowego i oprogramowania. Prowadzi szkolenia w oparciu o własne centrum szkoleniowe o statusie Autodesk Authorized Training Center. Oferuje usługi wdrożeniowe oraz pełną opiekę nad infrastrukturą IT.

Jednostki podlegające konsolidacji

Jednostką podlegającą konsolidacji pełnej na dzień 31.12.2019 roku była spółka AUTOR KSI Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Dane porównawcze obejmują także dane spółek DES ART Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni oraz CADOR Spółka z o.o. z siedzibą w Gdyni, za okres od 1 stycznia 2018 roku do dnia 15 listopada 2018 roku, które były konsolidowane metodą konsolidacji pełnej. W dniu 15 listopada 2018 roku Jednostka Dominująca sprzedała cały posiadany pakiet udziałów w Spółce DES ART Sp. z o.o., stanowiący 61,82% udziału w kapitale zakładowym spółki a transakcja objęła także CADOR Consulting Sp. z o.o., której 100% udziałowcem jest DES ART Sp. z o.o. W związku z powyższym Spółki DES ART oraz CADOR nie podlegają konsolidacji w 2019 roku.

Jednostka zależna AutoR KSI Sp. z o.o. została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 28 grudnia 2009 r. pod numerem KRS 0000345330 i jest prawnym kontynuatorem działalności AutoR Komputerowe Systemy Inżynierskie Sp. J. Posiada unikatową ofertę usług wdrożeniowych z wartością

dotaną i jest jednym z największych partnerów Autodesk w Polsce w zakresie wdrożeń rozwiązań komputerowego wspomaganie projektowania (CAD) dla szeroko pojętej branży mechanicznej i przemysłu, o najwyższym statusie Autodesk Gold Partner. Działalność pod marką AutoR Komputerowe Systemy Inżynierskie (AutoR KSI) jest prowadzona od ponad 20 lat, owocując ugruntowaną, silną pozycją firmy posiadającej wyróżniające portfolio strategicznych Klientów.

Jednostki zależne nie podlegające konsolidacji

Jednostką nie podlegającą konsolidacji na dzień 31 grudnia 2019 roku była Projekt – Biz Spółka z o.o. z siedzibą w Gdańsku, w której PROCAD SA posiada 100 % udziałów w kapitale zakładowym. Sprawozdanie finansowe wymienionej spółki zostało wyłączone z konsolidacji ze względu na nieistotność jej danych dla rzetelności i jasności skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Udział kapitału zakładowego tej spółki w sumie pasywów wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 1,06%.

Zgodnie z założeniami koncepcyjnymi sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych, szczegółowe wymagania dotyczące ujawniania informacji zawarte w standardzie lub interpretacji nie muszą być spełnione, jeżeli informacje te nie są istotne.

Poniżej zaprezentowano skrócone informacje finansowe, dotyczące jednostki nie podlegającej konsolidacji:

Spółka zależna	Aktywa	Kapitał Własny	Kapitał zakładowy	Przychody ze sprzedaży	Wynik netto za 2019 rok
PROJEKT-BIZ Spółka z o.o.	40	40	250	0	-2

Czas trwania działalności Grupy Kapitałowej

Czas trwania jednostki dominującej oraz poszczególnych podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Zarząd i Rada Nadzorcza

W skład Zarządu PROCAD na dzień 31 grudnia 2019 roku wchodził:

- Jarosław Jarzyński - Prezes Zarządu,
- Janusz Szczęśniak - Wiceprezes Zarządu,
- Maciej Horeczy - Wiceprezes Zarządu.

W skład Rady Nadzorczej PROCAD na dzień 31 grudnia 2019 roku wchodził:

- Andrzej Przewoźnik - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Andrzej Chmielecki - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Mariusz Jagodziński - Członek Rady Nadzorczej,
- Hubert Kowalski - Członek Rady Nadzorczej,
- Czesław Pospieszyński - Członek Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej PROCAD SA w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku:

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku nie było zmian w składzie Zarządu.

W dniu 30 kwietnia 2019 roku rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej PROCAD SA złożyła Pani Jolanta Tomalka. W dniu 28 maja 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PROCAD SA powołało na członka Rady Nadzorczej Pana Czesława Pospieszyńskiego.

W okresie od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu oraz skład Rady Nadzorczej nie uległy zmianie.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Zasady rachunkowości opisane w notcie 3.2 jak i w notach szczegółowych stosowane były przez Grupę w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów z wyłączeniem zasad rachunkowości i wyceny wynikających z zastosowania MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny instrumentów finansowych wycenianych zgodnie z MSSF w wartości godziwej.

Sprawozdanie obejmuje okres 12 miesięcy od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przez Zarząd jednostki dominującej zatwierdzone do publikacji w dniu 30 marca 2020 roku.

Założenie kontynuacji działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości. Zarząd jednostki dominującej nie stwierdza na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego istnienia okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności w okresie 12 miesięcy po dniu kończącym okres sprawozdawczy.

Oświadczenie o zgodności z MSR i MSSF

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz ze związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Szacunki, założenia i profesjonalny osąd

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSR i MSSF wymaga dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkość prezentowanych w nim pozycji. Mimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących zdarzeń i działań, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od oszacowanych i zaprezentowanych w sprawozdaniu. Szacunki te dotyczą, między innymi, utworzonych rezerw i odpisów aktualizujących, odroczonego podatku dochodowego, wyceny w wartości godziwej, rozliczeń międzyokresowych, przyjętych stawek amortyzacyjnych, klasyfikacji umów leasingu oraz szacowania utraty wartości przez składniki aktywów.

Wartość godziwa przedstawia obecne szacunki, które mogą ulec zmianie w kolejnych okresach sprawozdawczych z tytułu warunków rynkowych lub innych czynników. Istnieje wiele metod ustalania wartości godziwej, które mogą powodować różnice w wartościach godziwych. Co więcej, założenia będące podstawą ustalenia wartości godziwej mogą wymagać oszacowania zmian kosztów/cen w czasie, stopy dyskonta, stopy inflacji czy innych istotnych zmiennych. Pewne założenia i szacunki są konieczne dla ustalenia, do którego poziomu hierarchii wartości godziwej dany instrument powinien zostać zakwalifikowany. Ważne szacunki i osądy dla istotnych pozycji sprawozdania finansowego zostały przedstawione w poszczególnych notach do sprawozdania.

Wycena oczekiwanych strat kredytowych w odniesieniu do należności handlowych

Grupa stosuje uproszczone podejście do kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości dla należności z tytułu dostaw i usług, w oparciu o historyczne poziomy spłacalności należności od kontrahentów, pochodzące z systemów danych rynkowych Grupy. Odpis z tytułu utraty wartości tworzony jest w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia do terminu zapadalności instrumentu. Kalkulacja i wycena oczekiwanych strat kredytowych w odniesieniu do należności handlowych jest obszarem wymagającym znaczącego osądu w zakresie doboru odpowiednich modeli i danych wejściowych. Szczegółowy opis metodologii wyceny oczekiwanych strat kredytowych zastosowanej przez Grupę przedstawia nota 3.2.7.

Szacunki związane z zastosowaniem MSSF 16 po raz pierwszy

Wdrożenie MSSF 16 wymagało dokonania szacunków i wyliczeń, które miały wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Obejmowały one między innymi:

- ustalenie umów spełniających definicję leasingu zawartą w MSSF 16,
- ustalenie pozostałego okresu obowiązywania umów zawartych przed 1 stycznia 2019 roku,
- ustalenie stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych,
- wskazanie okresów użyteczności i ustalenie stawek amortyzacyjnych praw do użytkowania składników aktywów, ujętych na dzień 1 stycznia 2019 r.

Oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy

Grupa przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości opisaną w punkcie 3.2.4. Wyliczenia wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w poszczególnych segmentach oraz przewidywanego rozwoju rynku informatycznego w Polsce w kolejnych latach. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży informatycznej, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę.

Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeżeli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeżeli zmiana dotyczy ich na równi z okresem bieżącym.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane przez Aktuariusza za pomocą metod aktuarialnych. W związku z tym, że w 2019 roku nie zmieniła się struktura ani skala zatrudnionych osób, w ocenie Zarządu wysokość rezerwy nie zmieniła się istotnie.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd Grupy weryfikuje przyjęte szacunki dotyczące prawdopodobieństwa odzyskania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje oraz doświadczenia z przeszłości. Informacje dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego przedstawiono w nocie 30.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek, ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Założenia przyjmowane do wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych opisano w nocie 3.2.7

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa okresowo dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie

podatkowym. W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną Grupy oraz walutą prezentacji w sprawozdaniach finansowych jest polski złoty (PLN). Poszczególne pozycje sprawozdania finansowego są wycenione w złotych, które stanowią walutę podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Grupa. Aktywa i zobowiązania wyrażone w walutach obcych przeliczane są na złote przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących dla danej waluty na dzień bilansowy. Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są w dniu transakcji na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursów obowiązujących w dniu zawarcia transakcji. Wszystkie kwoty wykazywane w sprawozdaniu finansowym podane są w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

Korekty wynikające z zastrzeżeń w opinii podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

W opinii biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok kończący się dnia 31 grudnia 2019 roku oraz za lata poprzednie nie wystąpiły zastrzeżenia, które powodowałyby konieczność dokonania korekt w przedstawionym sprawozdaniu finansowym oraz w prezentowanych danych porównywalnych.

3. Zasady rachunkowości

Grupa stosuje zasady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji ogłoszonych w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanych dalej „MSSF”. Przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa zastosowała takie same zasady rachunkowości i metody wyliczeń jak przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2018 z wyjątkiem zasad, które zostały zmienione lub wprowadzone w wyniku zastosowania nowych regulacji MSSF bądź wystąpienia po raz pierwszy nowych transakcji wymagających ich rozpoznanie od strony ich ujmowania i wyceny, co zostało opisane w nocie 3.1.1.

3.1 Zmiany w przepisach dotyczących rachunkowości oraz stosowanych zasadach rachunkowości

3.1.1 Zastosowanie nowych standardów, zmian do standardów i interpretacji

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa zastosowała po raz pierwszy nowe i zmienione standardy i interpretacje, które weszły w życie dla sprawozdań finansowych za lata obrotowe rozpoczęte 1 stycznia 2019 roku lub później. Nowe zasady rachunkowości zastosowane od 1 stycznia 2019 roku zostały opisane poniżej oraz w nocie 3.2.

3.1.1.1 Zastosowanie MSSF 16 Leasing po raz pierwszy

MSSF 16 „Leasing” został wydany w dniu 13 stycznia 2016 roku, zatwierdzony przez Unię Europejską do zastosowania dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Nowy standard zastąpił MSR 17 oraz interpretacje: KIMSF 4, SKI 15 i 27 i wprowadził jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Zgodnie z nowym standardem leasingobiorca ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych. Odrębnie ujmuje też amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu. Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu

do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikające ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Sposób ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingodawcy nie uległ zmianie. Leasingodawca dalej ujmuje wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

Zasadniczym elementem różniącym definicje leasingu z MSR 17 i z MSSF 16 jest wymóg sprawowania kontroli nad użytkowanym, konkretnym składnikiem aktywów, wskazanym w umowie wprost lub w sposób dorozumiany. Przeniesienie prawa do użytkowania ma miejsce wówczas, gdy mamy do czynienia ze zidentyfikowanym aktywem, w odniesieniu do którego leasingobiorca ma prawo do praktycznie wszystkich korzyści ekonomicznych, i kontroluje wykorzystanie danego aktywa w danym okresie. W przypadku gdy definicja leasingu jest spełniona, ujmuje się prawo do użytkowania aktywa wraz z odpowiednim zobowiązaniem z tytułu leasingu ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych rozliczne efektywną stopą procentową.

Wybrane polityki rachunkowości

Zasady obowiązujące przed 1 stycznia 2019 roku:

1. W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków, wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w wyniku okresu.
2. Aktywa użytkowane w oparciu o zawarte umowy leasingu podlegają amortyzacji według zasad przyjętych dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest wystarczającej pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas dany składnik aktywów jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.
3. Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty okresu przez okres trwania leasingu, z wyjątkiem przypadków, kiedy inna, systematyczna podstawa rozliczenia jest bardziej reprezentatywna dla wzorca czasowego rządzącego konsumpcją korzyści ekonomicznych wypływających z leasingu danego składnika aktywów. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia.

Zasady obowiązujące od 1 stycznia 2019 roku:

1. W przypadku umów leasingu, na podstawie których Grupa otrzymuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie, Grupa stosuje postanowienia MSSF 16 do ewidencji wszystkich umów leasingowych z wyjątkiem umów leasingu aktywów niematerialnych oraz zwolnień przewidzianych w standardzie.
2. W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje aktywa z tytułu prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Początkową wycenę zobowiązania z tytułu leasingu Grupa wyznacza w wysokości bieżącej wartości przyszłych opłat leasingowych. Do wyznaczenia zdyskontowanej wartości opłat leasingowych Grupa stosuje stopę procentową leasingu, a jeżeli stopa nie jest łatwo dostępna, Grupa stosuje krańcową stopę procentową.
3. W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje aktywa z tytułu prawa do użytkowania według kosztu, którego podstawą jest kwota początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje również:
 - a) opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed datą rozpoczęcia leasingu, pomniejszone o otrzymane zachęty leasingowe,
 - b) początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez leasingobiorcę,

- c) koszty, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z doprowadzeniem aktywa do stanu pierwotnego.
4. Po dacie rozpoczęcia leasingu, Grupa ujmuje odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu, a także klasyfikuje spłaty pieniężne zobowiązania z tytułu leasingu do dwóch grup: kwoty głównej prezentowanej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w ramach działalności finansowej i odsetek prezentowanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w ramach działalności finansowej. Wartość bilansowa zobowiązania aktualizowana jest w wyniku ponownej oceny, zmiany leasingu lub zmiany zasadniczo stałych opłat leasingowych
5. Prawo do użytkowania podlega amortyzacji przez okres trwania leasingu lub okres ekonomicznej użyteczności przedmiotu leasingu oraz jest pomniejszane o straty z tytułu utraty wartości. Aktualizacja wartości prawa do użytkowania w okresie trwania leasingu następuje w wyniku aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu (zgodnie ze zmianami wynikającymi z modyfikacji umowy lub aktualizacji stopy dyskonta).
6. Okresem leasingu jest nieodwoływalny okres obowiązywania umowy leasingu obejmujący także:
- możliwe okresy przedłużenia umowy leasingu, jeżeli leasingobiorca ma wystarczającą pewność, że skorzysta z tej możliwości, oraz
 - możliwe okresy wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli leasingobiorca ma wystarczającą pewność, że nie skorzysta z tej opcji.
- Dokonując oceny okresu leasingu uwzględnia się wszystkie istotne fakty i okoliczności, które tworzą zachętę ekonomiczną do skorzystania lub nieskorzystania z tych opcji. Grupa dokonuje przeglądu okresu leasingu w celu ponownej oceny istotnych zdarzeń lub okoliczności, które mogą wpływać na oszacowaną długość okresu leasingu.
7. Grupa korzysta ze zwolnienia dla umów:
- leasingów krótkoterminowych - umowa może być zaklasyfikowana jako umowa krótkoterminowa, jeżeli okres trwania umowy nie przekracza 12 miesięcy, a w stosunku do przedmiotu umowy nie jest przewidziana opcja zakupu,
 - leasingów, w których przedmiot umowy ma niską wartość - aktywa mogą być zaklasyfikowane jako aktywa o niskiej wartości, jeżeli cena brutto nabycia nowego składnika nie przekracza kwoty 20 000 złotych.
- Opłaty leasingowe z tytułu powyżej wskazanych umów Grupa ujmuje jako koszty w rachunku zysków i strat w sposób systematyczny przez okres trwania leasingu.
8. W przypadku umów leasingu samochodów Grupa stosuje rozwiązanie praktyczne, tj. nie wyodrębnia elementów nieleasingowych od elementów leasingowych a zamiast tego ujmuje łącznie wszystkie elementy leasingowe oraz wszelkie towarzyszące elementy nieleasingowe (koszty utrzymania samochodów, ubezpieczenia, itd.) jako pojedynczy składnik leasingowy.
9. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym aktywa z tytułu prawa do użytkowania są prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” natomiast zobowiązanie z tytułu leasingu w pozycji „Pozostałe zobowiązania finansowe”.
10. Ponoszone przez Grupę koszty prezentowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycjach koszty finansowe (odsetki od zobowiązań leasingowych) oraz koszty działalności (amortyzacja prawa do użytkowania i inne koszty związane z aktywami przyjętymi w leasingu).

Wpływ MSSF 16 na sprawozdanie finansowe

Grupa przeprowadziła analizę wszystkich umów, które mogły posiadać charakter leasingu i wdrożyła MSSF16 z zastosowaniem zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, związku z czym dane porównawcze za rok obrotowy 2018 nie zostały przekształcone. Stosując MSSF 16 po raz pierwszy Grupa zastosowała uproszczenia praktyczne i umowy z okresem leasingu krótszym niż 12 miesięcy na dzień 1 stycznia 2019 potraktowane zostały jako leasing krótkoterminowy.

W wyniku analizy na dzień 1 stycznia 2019 roku wyodrębnione zostały dwie umowy najmu powierzchni biurowych spełniające definicję leasingu, dla których okres trwania został ustalony:

- biuro w Katowicach - do dnia 28 lutego 2023 r.; umowa przedłuży się automatycznie na kolejne 5 lat, jeżeli nie zostanie wypowiedziana przez którąkolwiek ze stron,

- biuro w Radomiu - do 3 stycznia 2021 r.; brak jest zapisu o możliwości jej przedłużenia.

W dniu pierwszego zastosowania MSSF 16 Grupa ujęła zobowiązanie z tytułu ww. umów, które zostało wycenione w wartości bieżącej pozostałych opłat leasingowych, zdyskontowanych stopą dyskonta w wysokości 3 %. Jednocześnie Grupa rozpoznała aktywa z tytułu prawa do użytkowania ww. umów, które wycenione zostały w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu, w wysokości 218 tys. zł. Po początkowym ujęciu aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają amortyzacji zgodnie z MSR 16.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa korzystała z umów leasingu samochodów, które zostały sklasyfikowane wcześniej jako leasing finansowy, a związane z nimi wartości aktywów i zobowiązań leasingowych zostały ustalone na podstawie wytycznych MSR 17. Wartości te stanowiły wartość początkową składnika aktywów z tytułu prawa użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu na dzień wdrożenia nowego standardu, a ich dalsze rozliczenia będą dokonywane zgodnie z nowymi zasadami MSSF 16. Umowy leasingu zawarte w 2019 roku zostały ujęte wg zasad MSSF 16.

Wpływ wdrożenia MSSF 16 na ujęcie dodatkowych aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz związanych z nimi zobowiązań finansowych na dzień 1 stycznia 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

	MSR 17 na 31 grudnia 2018	Wpływ MSSF 16	MSSF 16 na 1 stycznia 2019
AKTYWA			
Aktywa trwale			
Budynki i budowle	0	218	218
Środki transportu	304	0	304
Razem	304	218	522
PASYWA			
Zobowiązania długoterminowe			
Pozostałe zobowiązania finansowe	150	158	308
Zobowiązania krótkoterminowe			
Pozostałe zobowiązania finansowe	83	60	143
Razem	233	218	451

W poniższej tabeli przedstawione zostało uzgodnienie zobowiązania z tytułu leasingu wynikającego z MSR 17 na dzień 31 grudnia 2018 roku, a zobowiązaniem oszacowanym na dzień 1 stycznia 2019 roku zgodnie z MSSF 16:

	Stan na 1 stycznia 2019
Zobowiązania ujęte na dzień 31 grudnia 2018 roku - zobowiązania z tytułu leasingu finansowego wg MSR 17	233
Zobowiązania nieujęte w bilansie na dzień 31 grudnia 2018 roku	218
Zobowiązanie z tyt. umów najmu	320
Wartość dyskonta	-13
Leasing krótkoterminowy (wyjątek praktyczny - brak ujęcia zobowiązania na 1 stycznia 2019 roku)	-89
Wartość zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku	451

3.1.1.2 Zastosowanie pozostałych zmian i interpretacji

Poniżej przedstawione zmiany do MSSF zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę:

- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017).
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017).

- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)” – (opublikowano dnia 12 grudnia 2017), dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF:
 - Zmiany do MSSF 3 „Połączenia jednostek” – wycena udziałów we wspólnej działalności w momencie objęcia kontroli;
 - Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – brak wyceny we wspólnej działalności w momencie objęcia współkontroli;
 - Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – ujęcie konsekwencji podatkowych z tytułu wypłaty dywidendy;
 - Zmiany do MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego” – kwalifikacja zobowiązań zaciągniętych specjalnie w celu pozyskania dostosowywanego składnika aktywów, w sytuacji gdy działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do użytkowania lub sprzedaży są zakończoneZmiany te są ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa.
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia Pracownicze – Zmiany do programu określonych świadczeń; ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018).
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego”, wpływająca na rozpoznanie i wycenę bieżącego oraz odroczonego podatku dochodowego.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, ale nie weszły dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

3.1.2 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące nowe standardy rachunkowości, zmiany istniejących standardów i interpretacje, które zostały już opublikowane, ale nie były obowiązujące w roku 2019, ponieważ nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską lub zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale które nie weszły jeszcze w życie lub których Grupa nie zdecydowała się zastosować wcześniej:

- Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF – opublikowane w dniu 29 marca 2018 roku; mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Zmiana do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” - nowa definicja przedsięwzięcia; podkreśla odróżnienie przedsięwzięcia od nabycia grupy aktywów; usunięto z definicji element czynnika związanego z ograniczeniem kosztów. Zmiana ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się od dnia 1 stycznia 2020 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Zmiany do MSR 1 oraz MSR 8 – definicja terminu „istotny” - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później.
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe - opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku; wymaga wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych wg bieżącej wartości spłaty i wprowadza bardziej jednolite podejście do wyceny i prezentacji dla wszystkich umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zastąpi MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe. Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później.
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7 - Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych. Opublikowane dnia 26 września 2019 roku – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

- Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe - opublikowano dnia 23 stycznia 2020 roku. Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE. Data wejścia w życie nie została jeszcze określona.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

3.1.3 Wpływ nowych regulacji na przyszłe sprawozdania

Zarząd Grupy wstępnie ocenia, że wymienione standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy PROCAD.

3.2 Zasady (polityka) rachunkowości

3.2.1 Środki trwałe i wartości niematerialne

1. Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.
2. Cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych obejmuje ogół ich kosztów, bezpośrednio związanych z doprowadzeniem danego składnika aktywów do stanu zdatnego do użytkowania, poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również przewidywane koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym ten składnik aktywów się znajdował, w przypadku gdy istnieje zobowiązanie do poniesienia kosztów z tego tytułu oraz gdy wartość bieżąca oszacowanych przyszłych kosztów będzie nie niższa niż 15 % ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów, pod warunkiem, że oszacowane przyszłe koszty będą wyższe od kwoty 30 000 PLN.
3. Koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu finansowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych, koszty prowizji, odsetek i różnic kursowych związane z nabyciem, budową lub wytworzeniem środków trwałych, poniesione do momentu przyjęcia ich do używania kapitalizuje się jako część kosztu nabycia tego składnika tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne, że koszty te przyniosą przyszłe korzyści ekonomiczne i można je wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego niespełniające warunków pozwalających na kapitalizację odnoszone są bezpośrednio na wynik w okresie, w którym zostały poniesione.
4. Na dzień kończący okres sprawozdawczy rzeczowe aktywa trwałe, w tym istotne części składowe budynków, oraz wartości niematerialne wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz łączne odpisy z tytułu utraty wartości.
5. Późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych, np. koszty wymiany głównych części składowych, ulepszenia i dodatkowe nakłady poniesione w okresie jego użytkowania, uwzględniane są w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Koszty remontów, serwisów, konserwacji i bieżącego utrzymania ujmowane są jako koszty okresu w rachunku zysków i strat.

6. Odpisy amortyzacyjne dokonywane są metodą liniową, przez szacowny okres użytkowania danego składnika aktywów, bez względu na możliwość wystąpienia okresów ich niewykorzystywania, z uwzględnieniem wartości rezydualnej.
7. Odpisów amortyzacyjnych nie dokonuje się od:
 - 1) gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów,
 - 2) dzieł sztuki i eksponatów muzealnych, zbiorów numizmatycznych,
 - 3) wartości firmy,
 - 4) wartości niematerialnych bez określonego okresu użytkowania,
 - 5) środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych zakwalifikowanych do aktywów przeznaczonych do sprzedaży.
8. Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów pomniejszona o przewidywaną wartość końcową tego składnika, (pod warunkiem, że wartość rezydualna będzie wyższa od kwoty 10 000 PLN oraz nie niższa niż 15 % ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów).
9. Dla wartości niematerialnych przyjmuje się, że wartość końcowa wynosi zero, chyba że istnieje zobowiązanie strony trzeciej do ich odkupienia lub gdy istnieje i będzie istniał pod koniec używania składnika, aktywny rynek i można określić jego wartość na tym rynku.
10. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są corocznie testowane pod kątem utraty wartości albo indywidualnie, albo na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Takie wartości niematerialne nie są amortyzowane. Okres użytkowania składników wartości niematerialnych zaliczanych do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania jest corocznie weryfikowany w celu sprawdzenia, czy przyjęte założenia o braku możliwości jego określenia są nadal prawidłowe. Jeżeli weryfikacja nie potwierdzi prawidłowości okresu użytkowania, jest on prospektywnie zmieniany.
11. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i ujmują się je w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.
12. Nakłady poniesione na prace rozwojowe, w okresie ponoszenia nakładów, o ile spełniają kryteria dotyczące ujmowania określone w MSR 38 ujmują się jako rozliczenia międzyokresowe, a po zakończeniu jako wartości niematerialne, poddając najpóźniej na dzień bilansowy testowi na utratę wartości. Okres amortyzacji prac rozwojowych ustala się w oparciu o spodziewane przepływy pieniężne związane ze sprzedażą wytworzonych w ich wyniku produktów (składniki te są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia). Aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie po początkowym ujęciu są wykazywane według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenia i łączne odpisy na utratę wartości, na takiej samej zasadzie jak nabyte aktywa niematerialne.
13. Wartość końcową, metodę amortyzacji oraz przyjęte okresy użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego (z prospektywnym zastosowaniem wszelkich zmian w szacunkach).
14. Dana pozycja aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania lub sprzedaży takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku okresu, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

3.2.2 Koszty finansowania zewnętrznego

1. Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.
2. Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.
3. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio na wynik w okresie, w którym zostały poniesione.

3.2.3 *Nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne zaliczane do inwestycji*

Nieruchomości oraz wartości niematerialne zaliczane do inwestycji wycenia się według zasad, stosowanych do środków trwałych oraz wartości niematerialnych, opisanych powyżej.

3.2.4 *Utrata wartości aktywów trwałych*

1. Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, dokonuje się oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy nie jest możliwe oszacowanie wartości odzyskiwalnej składnika aktywów, przeprowadza się analizę wartości odzyskiwalnej dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Grupy alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji.
2. Utrata wartości składnika aktywów zachodzi wtedy, gdy wartość bilansowa tego składnika jest wyższa od jego wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.
3. Wartość użytkową ustala się na podstawie bieżącej wartości szacunkowej oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów, z uwzględnieniem środków z tytułu jego ostatecznej likwidacji.
4. Do przesłanek mogących świadczyć o utracie wartości składnika aktywów trwałych zalicza się utratę wartości rynkowej danego składnika aktywów, która jest wyższa niż utrata wartości spowodowana zwykłym użytkowaniem i upływem czasu, wystąpienie niekorzystnych zmian o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność, w tym na rynkach, na które przeznaczone są wytwarzane przez nią produkty i usługi, a także wzrost rynkowych stóp procentowych i premii za ryzyko uwzględnianych w kalkulacji stóp dyskontowych wykorzystywanych do wyliczania wartości użytkowej poszczególnych aktywów. Wewnętrzne przesłanki uwzględniane przy ocenie wystąpienia utraty wartości przez posiadane aktywa to przede wszystkim spadek rzeczywistych przepływów pieniężnych w stosunku do przewidywanych, utrata przydatności danego składnika aktywów w prowadzonej działalności lub jego fizyczne uszkodzenie, generowanie przez dany składnik aktywów niższych korzyści ekonomicznych niż oczekiwane.
5. W przypadku utraty wartości składnika aktywów trwałych dokonuje się odpowiedniego odpisu aktualizującego jego wartość do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej – wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania.
6. Jeżeli w wyniku weryfikacji wartości składników majątkowych wystąpią przesłanki wskazujące na to, że dokonany w poprzednich okresach odpis aktualizujący jest zbędny lub za wysoki, odpis ten jest odwracany. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie w wynik okresu, o ile składnik nie podlegał wcześniej przeszacowaniom - w takim przypadku, odwrócenie straty z tytułu utraty wartości traktuje się jako zwiększenie z aktualizacji wyceny.
7. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania, a także składniki wartości niematerialnych nie przekazanych jeszcze do użytkowania są corocznie testowane pod kątem możliwej utraty wartości.
8. Wartość firmy jest testowana pod kątem ewentualnej utraty wartości co roku lub częściej, jeżeli zaistnieją okoliczności lub zdarzenia, które mogą powodować utratę jej wartości. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne (lub grupy ośrodków), do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne (lub grupy tych ośrodków) jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie mogą być odwracane w przyszłych okresach.

3.2.5 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

1. Aktywa trwale zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości bilansowej lub w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.
2. Aktywa trwale zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości bilansowej lub w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.
3. Na różnicę między wartością godziwą, a wyższą od niej wartością bilansową, tworzy się odpis z tytułu utraty wartości.
4. Aktywa trwale zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.
5. Aktywa trwale wycofane z aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości księgowej sprzed momentu zaklasyfikowania ich do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, pomniejszonej o amortyzację lub w wartości odzyskiwalnej na dzień podjęcia decyzji o zaniechaniu sprzedaży, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.

3.2.6 Leasing

1. W przypadku umów leasingu, na podstawie których Grupa otrzymuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie, Grupa stosuje postanowienia MSSF 16 do ewidencji wszystkich umów leasingowych z wyjątkiem umów leasingu aktywów niematerialnych oraz zwolnień przewidzianych w standardzie.
2. W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje aktywa z tytułu prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Początkową wycenę zobowiązania z tytułu leasingu Grupa wyznacza w wysokości bieżącej wartości przyszłych opłat leasingowych. Do wyznaczenia zdyskontowanej wartości opłat leasingowych Grupa stosuje stopę procentową leasingu, a jeżeli stopa nie jest łatwo dostępna, Grupa stosuje krańcową stopę procentową.
3. W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje aktywa z tytułu prawa do użytkowania według kosztu, którego podstawą jest kwota początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje również:
 - a) opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed datą rozpoczęcia leasingu, pomniejszone o otrzymane zachęty leasingowe,
 - b) początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę,
 - c) koszty, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z doprowadzeniem aktywa do stanu pierwotnego.
4. Po dacie rozpoczęcia leasingu, Grupa ujmuje odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu, a także klasyfikuje spłaty pieniężne zobowiązania z tytułu leasingu do dwóch grup: kwoty głównej prezentowanej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w ramach działalności finansowej i odsetek prezentowanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w ramach działalności finansowej. Wartość bilansowa zobowiązania aktualizowana jest w wyniku ponownej oceny, zmiany leasingu lub zmiany zasadniczo stałych opłat leasingowych
5. Prawo do użytkowania podlega amortyzacji przez okres trwania leasingu lub okres ekonomicznej użyteczności przedmiotu leasingu oraz jest pomniejszane o straty z tytułu utraty wartości. Aktualizacja wartości prawa do użytkowania w okresie trwania leasingu następuje w wyniku aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu (zgodnie ze zmianami wynikającymi z modyfikacji umowy lub aktualizacji stopy dyskonta).
6. Okresem leasingu jest nieodwoływalny okres obowiązywania umowy leasingu obejmujący także:
 - a) możliwe okresy przedłużenia umowy leasingu, jeżeli leasingobiorca ma wystarczającą pewność, że skorzysta z tej możliwości, oraz
 - b) możliwe okresy wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli leasingobiorca ma wystarczającą pewność, że nie skorzysta z tej opcji.

Dokonując oceny okresu leasingu uwzględnia się wszystkie istotne fakty i okoliczności, które tworzą zachętę ekonomiczną do skorzystania lub nieskorzystania z tych opcji. Grupa dokonuje

przeгляdu okresu leasingu w celu ponownej oceny istotnych zdarzeń lub okoliczności, które mogą wpływać na oszacowaną długość okresu leasingu.

7. Grupa korzysta ze zwolnienia dla umów:
 - a) leasingów krótkoterminowych - umowa może być zaklasyfikowana jako umowa krótkoterminowa, jeżeli okres trwania umowy nie przekracza 12 miesięcy, a w stosunku do przedmiotu umowy nie jest przewidziana opcja zakupu,
 - b) leasingów, w których przedmiot umowy ma niską wartość - aktywa mogą być zaklasyfikowane jako aktywa o niskiej wartości, jeżeli cena brutto nabycia nowego składnika nie przekracza kwoty 20 000 złotych.

Opłaty leasingowe z tytułu powyżej wskazanych umów Grupa ujmuje jako koszty w rachunku zysków i strat w sposób systematyczny przez okres trwania leasingu.
8. W przypadku umów leasingu samochodów Grupa stosuje rozwiązanie praktyczne, tj. nie wyodrębnia elementów nieleasingowych od elementów leasingowych a zamiast tego ujmuje łącznie wszystkie elementy leasingowe oraz wszelkie towarzyszące elementy nieleasingowe (koszty utrzymania samochodów, ubezpieczenia, itd.) jako pojedynczy składnik leasingowy.
9. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym aktywa z tytułu prawa do użytkowania są prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” natomiast zobowiązanie z tytułu leasingu w pozycji „Pozostałe zobowiązania finansowe”.
10. Ponoszone przez Grupę koszty prezentowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycjach Koszty finansowe (odsetki od zobowiązań leasingowych) oraz Koszty działalności (amortyzacja prawa do użytkowania i inne koszty związane z aktywami przyjętymi w leasing).

3.2.7 Aktywa i zobowiązania finansowe

1. Aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii:
 - a) aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
 - b) aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - b) aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.
2. Klasyfikacja uzależniona jest od przyjętego przez Grupę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki przepływów pieniężnych z tych instrumentów. Reklasyfikacja inwestycji w instrumenty dłużne dokonywana jest wyłącznie wtedy, gdy zmienia się model zarządzania tymi aktywami. Wyróżnia się następujące modele biznesowe utrzymywania aktywów finansowych:
 - a) w celu otrzymywania umownych przepływów pieniężnych – do tej grupy klasyfikowane są wszystkie należności, udzielone pożyczki, środki pieniężne,
 - b) w celu zarówno uzyskania umownych przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych aktywów finansowych, jak i z tytułu sprzedaży aktywów finansowych – do tej grupy klasyfikowane są przede wszystkim udziały w innych jednostkach, obligacje korporacyjne,
 - c) w pozostałych celach (tj. inny model biznesowy), np. w celu realizacji wzrostu wartości godziwej instrumentu. Do tej grupy klasyfikowane są np. jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.
3. Aktywa finansowe utrzymywane w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przychody z tytułu odsetek oblicza się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z odsetek” w wyniku finansowym.
4. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazywane do factoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

5. Instrumenty dłużne, z których przepływy stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek, a które utrzymywane są zarówno w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych, jak i w celu sprzedaży, wyceniane są w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Skutki wyceny odnosi się przez pozostałe całkowite dochody, za wyjątkiem zysków i strat z tytułu utraty wartości, przychodów z tytułu odsetek oraz różnic kursowych, które ujmują się w wyniku finansowym. W przypadku zaprzestania ujmowania pozycji łączny zysk lub stratę poprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do wyniku finansowego i ujmują jako zyski/straty z przeklasyfikowania wyceny. Przychody z tytułu odsetek od takich aktywów finansowych wylicza się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w pozycji „przychody z odsetek”.
6. Instrumenty kapitałowe, po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Grupa wybrała opcję prezentowania zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów kapitałowych w pozostałych całkowitych dochodach. W przypadku dokonania takiego wyboru, zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej nie podlegają późniejszej reklasyfikacji do wyniku finansowego w momencie zaprzestania ujmowania inwestycji. Dywidendy z takich inwestycji ujmują się w wyniku finansowym w momencie ustanowienia prawa do otrzymania płatności. Odpisy z tytułu utraty wartości (i odwrócenie odpisów) w odniesieniu do inwestycji kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody nie są prezentowane oddzielnie od innych zmian wartości godziwej.
7. Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe utrzymywane w celu realizacji wzrostu ich wartości godziwej obejmują aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe, które zostały nabyte w celu odsprzedaży. Instrumenty te są wyceniane w wartości godziwej przez wynik. Skutki wyceny aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik zalicza się do przychodów lub kosztów finansowych.
8. Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zaklasyfikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik pomimo, że spełniać będą warunki klasyfikacji do wyceny w zamortyzowanym koszcie lub wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Taka klasyfikacja jest możliwa, jeśli w ten sposób eliminuje lub istotnie redukuje niedopasowanie księgowo, które wystąpiłoby bez takiej desygnacji.
9. Metoda efektywnej stopy procentowej to sposób obliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego i alokacji przychodów odsetkowych lub wydatków z tytułu odsetek na odpowiedni okres. Efektywna stopa procentowa to dokładna stopa dyskonta szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych (w tym wszystkich uiszczonych lub otrzymanych opłat i punktów stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej, kosztów transakcyjnych i innych premii czy upustów) w ciągu całego prognozowanego okresu życia danego składnika aktywów lub zobowiązania finansowego, do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych lub do zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego. Efektywna stopa procentowa nie uwzględnia oczekiwanych strat kredytowych.
10. Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku finansowym jest ustalana poprzez odniesienie do wartości rynkowej - kursu kupna oferowanego na koniec sesji na dzień bilansowy. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie istnieje aktywny rynek jest ustalana przy zastosowaniu różnych technik wyceny. Techniki te mogą odnosić się do ostatnich transakcji zawieranych na warunkach rynkowych, ceny transakcyjnej identycznych lub podobnych instrumentów na rynku, analizy zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz innych technik/modeli wyceny powszechnie stosowanych na rynku, dostosowanych do konkretnej specyfiki i parametrów wycenianego instrumentu finansowego oraz sytuacji wystawcy (emitenta).
11. Wartość godziwą jednostek uczestnictwa w otwartych gotówkowych funduszach inwestycyjnych ustala się na podstawie wyceny dokonanej przez te fundusze.
12. Zobowiązania finansowe nie zakwalifikowane do kategorii zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla danego zobowiązania nie można ustalić harmonogramu spłat, wycenia się je w kwocie wymaganej zapłaty. Prowizje i koszty związane z powstaniem lub ustalaniem cech finansowych tych zobowiązań podlegają rozliczeniu w czasie w okresie życia zobowiązania metodą liniową lub nominalną stopą procentową.
13. Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych, związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, niezależnie od tego, czy

wystąpiły przesłanki utraty wartości. Grupa stosuje dwa modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

- model uproszczony.
- model ogólny (podstawowy).

a) W odniesieniu do krótkoterminowych należności handlowych, które nie mają znaczącego elementu finansowania, Grupa stosuje podejście uproszczone i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych (OSK) w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia. Grupa stosuje macierz odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych lub okresów przeterminowania. W celu określenia ogólnego współczynnika niespłacalności przeprowadza się analizę nieściągalności za ostatnie 5 lat. Współczynniki niespłacalności oblicza się dla następujących przedziałów przeterminowania:

- do 30 dni,
- od 30 do 90 dni,
- od 90 do 180 dni,
- od 180 do 365 dni,

W celu określenia współczynnika niespłacalności dla danego przedziału wiekowego, saldo należności spisanych porównuje się z saldem należności niespłaconych. Obliczone wskaźniki podlegają korekcie o wpływ czynników przyszłych na kwotę straty kredytowej (czynniki makroekonomiczne: stopa wzrostu PKB, stopa bezrobocia, stopy%, etc.), jeżeli Zarząd uzna, że czynniki te wywierają istotny wpływ na ściągalność należności.

Należności indywidualnie zidentyfikowane jako należności, w stosunku do których nastąpiła utrata wartości oraz należności indywidualnie istotne (powyżej 5% wartości całkowitego salda należności) testuje się indywidualnie. W szczególności za zdarzenie niewypłacalności Grupa uznaje brak wywiązania się ze zobowiązania przez kontrahenta po upływie 365 dni od dnia wymagalności należności.

b) W modelu ogólnym Grupa stosuje trzystopniowy model utraty wartości, dla aktywów finansowych innych niż należności handlowe:

Stopień 1 – obejmuje salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy,

Stopień 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa;

Stopień 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

c) W zakresie w jakim zgodnie z powyższym modelem konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Grupa uwzględnia następujące przesłanki przy dokonywaniu tej oceny:

- zmiany ratingu dłużnika, poważne problemy finansowe dłużnika,
- wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym dłużnika; dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku;
- pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy, np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków czy renegecja warunków ze względu na trudności finansowe, itp.;
- zanik aktywnego rynku dla danego instrumentu finansowego, utrzymywanie się spadku wartości godziwej instrumentu finansowego poniżej poziomu kosztu.

d) Aktywa finansowe są spisywane, w całości lub w części, kiedy Grupa wyczerpie praktycznie wszystkie działania w zakresie ściągnięcia i uzna, że nie można już racjonalnie oczekiwać odzyskania należności.

e) Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (na moment początkowego ujęcia oraz skalkulowane na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy) ujmuje się w kosztach finansowych. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej utraty wartości ujmuje się w przychodach finansowych.

- f) Dla zakupionych i powstałych aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na moment początkowego ujęcia korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych ujmuje się jako zysk z tytułu odwrócenia utraty wartości w przychodach finansowych.
 - g) Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ujmuje się w kosztach finansowych w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami, bez obniżenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej straty kredytowej ujmuje się w przychodach finansowych w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami.
14. Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe są klasyfikowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako pozycje krótko – lub długoterminowe w zależności od oczekiwań kierownictwa co do okresu realizacji tych aktywów lub zobowiązań.
15. W przypadku modyfikacji warunków umownych zobowiązania finansowego, która nie powoduje zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania, zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym. Zysk lub stratę z tytułu modyfikacji oblicza się jako różnicę pomiędzy wartością bieżącą zmodyfikowanych i oryginalnych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej zobowiązania.

3.2.8 Zapasy

1. W pozycji zapasów ujmowane są materiały, towary przeznaczone na sprzedaż, produkty i prace w toku oraz wyroby gotowe przeznaczone do sprzedaży.
2. Nabyte lub powstałe zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych ujmuje się w księgach rachunkowych według cen zakupu lub kosztów wytworzenia na dzień ich nabycia lub powstania.
3. Koszty zapasów są ustalane według następujących zasad:
 - a) w drodze szczegółowej identyfikacji w zakresie pozycji, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć
 - b) metodą pierwsze weszło-pierwsze wyszło (FIFO).
4. Zapasy wyceniane są według niższej z wartości: kosztu lub wartości możliwej do uzyskania. Wartość możliwą do uzyskania stanowi szacunkową cenę sprzedaży zapasów pomniejszoną o wszelkie szacowane koszty dokończenia produkcji / wykonania usługi i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.
5. Zapasy, które utraciły swoją wartość obejmuje się odpisem aktualizującym. Odpisy aktualizujące wartość zapasów, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w pozostałe koszty/przychody operacyjne.

3.2.9 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym 3 miesięcy.
2. Krajowe środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej. Środki pieniężne w walucie obcej przeliczane są na dzień bilansowy po kursie średnim NBP z dnia bilansowego.
3. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

3.2.10 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

1. Transakcje wyrażone w walutach obcych na moment ich początkowego ujęcia są przeliczane na złote polskie:
 - a) po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, za pośrednictwem którego następuje transakcja kupna/sprzedaży walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
 - b) po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, obowiązującym na dzień zawarcia transakcji chyba, że w innym wiążącym Grupę dokumencie ustalony został inny kurs - w przypadku pozostałych operacji oraz zapłaty należności lub zobowiązań za pośrednictwem konta walutowego.

2. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych przeliczane są na dzień kończący okres sprawozdawczy przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia, tj. średniego kursu NBP, ustalonego dla danej waluty w dniu wyceny bilansowej.
3. Różnice kursowe powstałe z przeliczenia na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań, ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów i kosztów finansowych, z wyjątkiem:
 - a) różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych;
 - b) różnic kursowych wynikających z transakcji przeprowadzonych w celu zabezpieczenia przed określonym ryzykiem walutowym; oraz
 - c) różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych pierwotnie w pozostałych całkowitych dochodach oraz przenoszone z kapitału na zysk/stratę w momencie zbycia inwestycji netto.

3.2.11 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

1. Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego. Pozostałe należności zalicza się do długoterminowych.
2. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazywane do faktoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.
2. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych w zależności od rodzaju należności, której odpis dotyczy.
3. W przypadku krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają znaczącego elementu finansowania, odpis z tytułu utraty wartości tworzony jest w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia.

3.2.12 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

1. Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Pozostałe zobowiązania zalicza się do długoterminowych.
2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są na dzień powstania według wartości nominalnej a na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymagającej zapłaty tj. wartości nominalnej z dnia ich powstania z uwzględnieniem:
 - odsetek należnych (z otrzymanych od kontrahentów a uznanych przez spółkę not odsetkowych),
 - kwot waloryzacji roszczenia, zgodnie z warunkami umowy,
 - różnic kursowych, wynikających z wyceny po obowiązującym kursie.
3. Zobowiązania w walutach obcych w momencie powstania oraz na dzień bilansowy ujmowane są według średniego kursu ustalonego przez NBP dla danej waluty. Różnice kursowe powstałe na dzień wyceny lub w dniu płatności wynikające z różnicy pomiędzy kursem waluty na ten dzień, a kursem waluty w dniu powstania zobowiązania, odnoszone są odpowiednio na przychody lub koszty operacji finansowych.
4. Zobowiązania warunkowe nabyte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo w wartości godziwej na dzień nabycia. W kolejnych dniach bilansowych zobowiązania warunkowe wycenia się w wyższej spośród dwóch wartości: tej, którą ujęto by zgodnie z MSR 37 lub wartości ujętej początkowo pomniejszonej o umorzenie.

3.2.13 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

1. Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów dokonywane są wówczas, jeżeli koszty poniesione w danym okresie sprawozdawczym dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Do kosztów rozliczanych w czasie zalicza się przede wszystkim: opłacone z góry prenumeraty, składki na ubezpieczenia majątkowe, czynsze oraz nakłady na prace rozwojowe.
2. Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów stanowią prawdopodobne zobowiązania przypadające do zapłaty, wynikające w szczególności ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez jej kontrahentów, a także kwoty należne pracownikom. Do rozliczeń międzyokresowych biernych zalicza się przede wszystkim: rezerwy z tytułu napraw gwarancyjnych i rękojmi oraz nagród z zysku. Bierne rozliczenia są prezentowane w pozycji zobowiązań.
3. Odpisy czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu, wielkości i świadczeń lub utraty ich wartości.
4. Czas i sposób rozliczania uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów wyznaczony jest z zachowaniem zasady ostrożności na okres, którego dotyczy.

3.2.14 Rozliczenia międzyokresowe przychodów

1. W tej pozycji ujmuje się przychody stanowiące równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków na świadczenia, które zostaną wykonane w przyszłych okresach sprawozdawczych, przyjęte nieodpłatnie, w tym także w drodze darowizny, środki trwałe w budowie, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, oraz środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia wyżej wymienionych.
2. Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują przede wszystkim środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych oraz prac rozwojowych, rozliczane równoległe do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych z tych źródeł.

3.2.15 Dotacje

1. Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki.
2. Dotacje których zasadniczym warunkiem jest nabycie lub wytworzenie aktywów trwałych, ujmuje się w pozycji rozliczeń międzyokresowych, a następnie stopniowo, drogą systematycznych odpisów odnosi do przychodów przez szacowany okres użytkowania związanego z nimi składnika aktywów.
3. Pozostałe dotacje ujmowane są systematycznie jako przychód w poszczególnych okresach, w sposób współmierny do kosztów, które te dotacje mają w zamierzeniu kompensować.
4. Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odnośnych kosztów, które dotacje te mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmowane są jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.
5. Dotacje niepieniężne są ujmowane w księgach w wartości godziwej.
6. Dotacje rządowe należne jako rekompensata już poniesionych kosztów lub strat lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Grupy bez ponoszenia w przyszłości związanych z tym kosztów ujmuje się w wyniku w okresie, kiedy stają się wymagalne.
7. Korzyści wynikające z otrzymania pożyczki rządowej poniżej oprocentowania rynkowego, traktowane są jako dotacje i mierzone są jako różnica pomiędzy wartością otrzymanej pożyczki i wartością godziwą pożyczki ustalona z zastosowaniem odpowiedniej rynkowej stopy procentowej.

3.2.16 Świadczenia pracownicze

1. Grupa tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze. Rezerwy wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w wiarygodnie uzasadnionej oszacowanej wartości. Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują odprawy emerytalne. Odprawy emerytalne wypłacane są pracownikom uprawnionym w momencie przejścia na emeryturę lub rentę i wynikają z odrębnych ustaw.
2. Grupa tworzy na dzień bilansowy rezerwę na bieżącą wartość odpraw emerytalnych, do których pracownicy nabyli prawo do tego dnia, z podziałem na krótkoterminowe i długoterminowe, metodą aktuarialną, zgodnie z wytycznymi MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Rezerwa ta obciąża pozostałe koszty operacyjne.

3. Rezerwy rozwiązuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego wartością zrealizowanych wypłat w korespondencji ze zobowiązaniami.

3.2.17 Rezerwy i umowy rodzące obciążenia

1. Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.
2. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w zysku lub stracie po pomniejszeniu o wszelkie zwroty i są rozpoznawane w kosztach finansowych lub kosztach operacyjnych.
3. Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. Stan rezerw weryfikuje się na każdy dzień sprawozdawczy i aktualizuje w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku.
4. Rezerwa jest rozwiązywana jeśli przestało być prawdopodobne, że wystąpienie wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne będzie niezbędne do wypełnienia obowiązku. Rozwiązanie rezerwy jest rozpoznawane w przychodach finansowych lub przychodach operacyjnych.
5. Jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.
6. Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących obciążenia ujmuje się i wycenia jak rezerwy. Za umowę rodzącą obciążenia uważa się umowę zawartą przez Grupę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

3.2.18 Kapitały własne

1. Kapitały własne ujmuje się w wartości nominalnej, wg rodzajów i zasad określonych przepisami prawa i statutu.
2. Kapitał podstawowy jest wykazywany według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze Statutem Jednostki Dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.
3. Kapitały podstawowe, zapasowe oraz rezerwowe wykazywane są w sprawozdaniu skonsolidowanym, po uwzględnieniu wyłączeń konsolidacyjnych.

3.2.19 Przychody

1. Zgodnie z MSSF 15 Grupa ujmuje przychód w momencie, gdy aktywa są przekazane klientowi/ usługa jest wykonana oraz klient uzyskuje kontrolę nad przedmiotem umowy, tj. zdolność do bezpośredniego rozporządzania przekazanym składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści oraz zdolność do niedopuszczania innych jednostek do rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego korzyści.
2. Analiza umów z klientami odbywa się w oparciu o 5-stopniowy model rozpoznawania przychodów:

Krok 1: Identyfikacja umowy. Umowa ujmowana jest tylko wówczas gdy umowa z klientem została zawarta, strony umowy są zobowiązane do wykonania wynikających z niej obowiązków. Istnieje możliwość zidentyfikowania praw każdej ze stron dotyczących aktywów i warunków płatności za te aktywa, umowa ma treść ekonomiczną oraz klient wykazuje zdolność i zamiar zapłaty w odpowiednim terminie za aktywa, które zostaną mu przekazane.

Krok 2: Identyfikacja poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń wynikających z umowy, czyli wskazanie poszczególnych obowiązków wynikających z umowy.

Krok 3.: Określenie ceny transakcyjnej, odzwierciedlającej wysokość przychodu, który zostanie rozpoznany z tytułu wykonania umowy.

Krok 4.: Alokacja ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń. Ze względu na fakt, iż poszczególne obowiązki świadczenia mogą być rozpoznawane w różnych momentach oraz w różny sposób (jednorazowo lub w czasie) w przypadku umów zawierających kilka komponentów usług/aktywów dostarczanych dokonywana jest alokacja ceny transakcyjnej na zidentyfikowane obowiązki świadczenia. Przyporządkowanie odbywa się w oparciu o jednostkowe ceny sprzedaży.

Krok 5.: Ujęcie przychodu w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy.

3. Jako zobowiązanie do wykonania świadczenia Grupa rozpoznaje każde, zawarte w umowie przyrzeczenie przekazania klientowi towaru lub usługi, które można wyodrębnić, lub grupy wyodrębnionych towarów lub usług, które są zasadniczo takie same i w taki sam sposób przekazywane klientowi. Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia, Grupa ustala (na podstawie warunków umownych), czy będzie je realizować w miarę upływu czasu lub czy spełni je w określonym momencie.
4. Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów ujmuje się w wyniku finansowym jednorazowo, w określonym momencie czasu, zgodnym z momentem spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Przychody i koszty, które dotyczą tej samej transakcji ujmowane są równolegle (współmierność przychodów i kosztów).
5. Przychody ze sprzedaży usług ujmuje się w wyniku finansowym w miarę upływu czasu, jeżeli spełniony jest jeden z następujących warunków:
 - klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści ekonomiczne płynące ze świadczenia w miarę jak wykonuje ona swoje zobowiązanie, lub
 - w wyniku spełnienia zobowiązania przez Spółkę Grupy powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (np. produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem w miarę jego powstawania lub ulepszania, sprawuje klient, lub
 - w wyniku spełnienia zobowiązania przez Spółkę Grupy powstaje składnik aktywów, który nie ma alternatywnego zastosowania dla Grupy i jednocześnie Grupie przysługuje egzekwowalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.
6. Do ujmowania przychodów i kosztów związanych z usługami wykonywanymi w miarę upływu czasu wykorzystywana jest metoda pomiaru stopnia zaawansowania. Metoda ta polega na ujmowaniu przychodów w oparciu o pomiar wykonanych na rzecz klienta usług w stosunku do usług przyrzeczonych w umowie, o ile przez cały okres trwania umowy jednostce przysługuje egzekwowalne prawo do uzyskania wynagrodzenia za dostarczone świadczenia. W niektórych specyficznych okolicznościach (np. wczesny etap realizacji prac), kiedy jednostka nie jest w stanie ocenić racjonalnego wyniku prac, Grupa stosuje tzw. metodę zysku zerowego.
7. Przychody z umów z klientami ujmuje się w kwocie równej cenie transakcyjnej (uwzględniającej wszelkie opusty i rabaty), która została przypisana do danego zobowiązania do wykonania świadczenia.
8. W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Przypisania ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń dokonuje się w oparciu o pojedyncze ceny sprzedaży.

3.2.20 Koszty

1. Przez koszty rozumiane są uprawdopodobnione zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub Zarząd.
2. Koszty ujmuje się w wyniku na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności
3. Wartość sprzedanych towarów i materiałów jest to wartość sprzedanych towarów i materiałów w cenie zakupu współmierna do przychodów ze sprzedaży z tego tytułu.
4. Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym. Za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów ujętych w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

3.2.21 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne są to przychody i koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną jednostki, w zakresie m.in.:

- zysków lub strat ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
- zysków lub strat z likwidacji środków trwałych,
- aktualizacji wyceny aktywów niefinansowych,
- odszkodowań, kar, grzywien, dotacji,
- otrzymania lub przekazania darowizn,
- opłat sądowych,
- utworzenia lub rozwiązania rezerw na przyszłe ryzyko,
- odpisania przedawnionych i umorzonych zobowiązań lub należności,
- ustalenia rzeczywistych różnic remanentowych.

3.2.22 Przychody i koszty finansowe

1. Przychody finansowe są to przychody z operacji finansowych, a w szczególności z tytułu dywidend (udziału w zyskach), odsetek, zysków ze zbycia inwestycji, nadwyżek dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.
2. Koszty finansowe są to poniesione koszty operacji finansowych, a w szczególności z tytułu odsetek, strat ze zbycia inwestycji, aktualizacji ich wartości, nadwyżek ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.
3. Przychody z tytułu odsetek ujmowane są tylko wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo uzyskania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych z tytułu przeprowadzonej transakcji, kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody z tytułu odsetek ujmuje się proporcjonalnie do upływu czasu metodą efektywnej stopy procentowej.
4. Przychody z tytułu dywidend (udziału w zyskach) ujmuje się w momencie ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania.

3.2.23 Podatek dochodowy

1. Podatek dochodowy za dany okres, obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.
2. Podatek bieżący i odroczony ujmuje się w wynik, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczony ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym. Jeżeli podatek bieżący lub odroczony wynika z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych, efekt podatkowy uwzględnia się w dalszych rozliczeniach tego połączenia.
3. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku podatkowego. Zysk (strata) podatkowy różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu oraz kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów. Podatek bieżący jest wyliczany z zastosowaniem stawek i przepisów podatkowych, obowiązujących w danym roku obrotowym.
4. Wykazywana w rachunku zysków i strat część odroczonego stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

3.2.24 Podatek odroczony

1. Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice występujące na dzień sprawozdawczy między wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzona jest od dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym.

3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku tworzone są od ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.
4. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczoney nie jest ujmowana, jeżeli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązań w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik brutto.
5. Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.
6. Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się, przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego, obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.
7. Grupa kompensuje ze sobą rezerwę i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyłącznie wtedy, jeżeli posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.
8. Podatek odroczoney ujmowany jest w wyniku danego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy skutki finansowania zdarzeń powodujących powstanie podatku odroczonego ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym.

3.2.25 Zysk na jedną akcję

Zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu obliczany jest poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnioważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

3.2.26 Sporządzanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Konsolidacja

1. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie sprawozdania finansowego jednostki dominującej oraz sprawozdań finansowych jednostek kontrolowanych przez Spółkę dominującą (jednostek zależnych). Kontrola jest osiągnięta w przypadku gdy Grupa
 - posiada władzę nad danym podmiotem,
 - podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
 - ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.Grupa weryfikuje swoją kontrolę nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.
2. Jeżeli Grupa posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu wystarczają do umożliwienia jej jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, znaczy to, że sprawuje nad nią władzę. Przy ocenie, czy prawa głosu w danej jednostce wystarczają dla zapewnienia władzy, Grupa analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:
 - wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców,
 - potencjalne prawa głosu posiadane przez Spółkę, innych udziałowców lub inne strony,
 - prawa wynikające z innych ustaleń umownych, a także
 - dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Grupa posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym wzorce głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.
3. Konsolidacja spółki zależnej rozpoczyna się w momencie uzyskania nad nią kontroli przez Spółkę, a kończy w chwili utraty tej kontroli. Dochody i koszty jednostki zależnej nabytej lub zbytej w ciągu roku ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów w okresie od daty przejęcia przez Spółkę kontroli do daty utraty kontroli nad tą jednostką zależną. Wynik finansowy i wszystkie składniki pozostałych całkowitych

dochodów przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niesprawującym kontroli. Całkowite dochody spółek zależnych przypisuje się właścicielom Spółki i udziałom niedającym kontroli, nawet jeżeli powoduje to powstanie deficytu po stronie udziałów niedających kontroli.

4. Sprawozdania finansowe jednostek kontrolowanych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W razie konieczności wprowadzane są korekty do sprawozdań finansowych jednostek zależnych dostosowujące ich politykę rachunkowości do polityki Grupy.
5. Wszystkie transakcje dokonane wewnątrz Grupy, wzajemne salda oraz przychody i koszty operacji dokonanych między jednostkami Grupy oraz nie zrealizowane zyski, podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej. Wyłączeniu podlegają również nie zrealizowane straty, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.
6. Udziały niedające kontroli w Grupach zależnych prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Zysk/strata (netto) okresu przypadający udziałom niesprawującym kontroli wykazywany jest w rachunku zysku i strat w odrębnej pozycji jako element rozliczenia zysku okresu spółek Grupy, objętych konsolidacją pełną.
7. Proporcja podziału wyniku oraz zmian w kapitale własnym jednostki zależnej, pomiędzy jednostkę dominującą a udziały niekontrolujące, ustalana jest w oparciu o bezpośredni udział w kapitale jednostki zależnej a także potencjalne prawa głosu, które dają w okresie sprawozdawczym dostęp do korzyści ekonomicznych, związanych z posiadaniem udziałów w jednostce gospodarczej.
8. Wszystkie inwestycje, które na dzień nabycia spełniają definicję aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży według warunków, określonych w MSSF 5, Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana, ujmowane są zgodnie z postanowieniami tego standardu, tzn. ujmowane są w odrębnej pozycji aktywów, obejmujących ich wartość w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, zaś w zobowiązaniach odrębnie wykazywana jest ich wartość w wartości godziwej.

Zmiany udziałów właścicielskich Grupy w jednostkach zależnych

9. Zmiany udziałów Grupy w jednostkach zależnych nieskutkujące utratą kontroli rozlicza się jako transakcje kapitałowe. Wartość bilansowa udziałów zapewniających Grupie kontrolę oraz udziałów niedających kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostkach zależnych. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niedających kontroli a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnosi się bezpośrednio na kapitał własny i przypisuje właścicielom Spółki.
10. W momencie utraty przez Grupę kontroli nad jednostką zależną oblicza się zysk lub stratę - jako różnicę ustaloną pomiędzy:
 - a) sumą wartości godziwej otrzymanej zapłaty oraz wartości godziwej udziałów pozostających w Grupie oraz
 - b) wartością bilansową aktywów (z uwzględnieniem wartości firmy) i zobowiązań jednostki zależnej i udziałów niesprawujących kontroli- oraz ujmuje się w wyniku.

W przypadku, gdy aktywa spółki zależnej są wyceniane w kwocie przeszacowanej lub wartości godziwej i wynikający z tego skumulowany zysk lub strata jest ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach i odnoszony do kapitału, wartości uprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowane w kapitale własnym rozlicza się w taki sposób, jak gdyby Grupa bezpośrednio zbyła odpowiednie składniki aktywów (tj. przenosi się na wynik lub bezpośrednio do zysków zatrzymanych, zgodnie z zasadami odpowiedniego MSSF). Wartość godziwa inwestycji posiadanych w byłej jednostce zależnej pozostających w Grupie na dzień utraty kontroli (po zbyciu), uznawana jest za początkową wartość godziwą dla celów późniejszego ich ujmowania zgodnie z MSR 39, lub za początkowy koszt inwestycji w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.

Połączenia jednostek gospodarczych

1. Przejęcia innych podmiotów i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą przejęcia.
2. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, zaciągniętych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Istotne koszty bezpośrednio

związane z przejęciem ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, o ile spełniają warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3, wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3:

- aktywa i zobowiązania wynikające z odroczonego podatku dochodowego lub związane z umowami o świadczenia pracownicze ujmuje się i wycenia zgodnie z MSR 12 „Podatek dochodowy” i MSR 19 „Świadczenia pracownicze”;
 - zobowiązania lub instrumenty kapitałowe związane z programami płatności rozliczanych na bazie akcji w jednostce przejmowanej lub w Grupie, które mają zastąpić analogiczne umowy obowiązujące w jednostce przejmowanej, wycenia się zgodnie z MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” na dzień przejęcia, oraz
 - aktywa (lub grupy aktywów przeznaczone do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe”
3. Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą udziałów w jednostce przejmowanej nad kwotą wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto i zobowiązań wycenionych na dzień przejęcia. Jeżeli po ponownej weryfikacji wartość netto wycenionych na dzień przejęcia możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań przekracza sumę przekazanej zapłaty, wartości udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej udziałów w tej jednostce uprzednio posiadanych przez jednostkę przejmującą, nadwyżkę tę ujmuje się bezpośrednio w wyniku jako zysk na okazyjnym nabyciu.
 4. Jeżeli zapłata przekazana w transakcji połączenia jednostek gospodarczych obejmuje aktywa lub zobowiązania wynikające z umowy o zapłacie warunkowej, zapłatę tę wycenia się w wartości godziwej na dzień przejęcia i ujmuje jako część wynagrodzenia przekazanego w transakcji połączenia jednostek gospodarczych. Zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej kwalifikujące się jako korekty za okres objęty wyceną uwzględnia się retrospektywnie, w korespondencji z odpowiednimi korektami wartości firmy. Korekty dotyczące okresu wyceny to takie, które są wynikiem uzyskania dodatkowych informacji dotyczących „okresu objętego wyceną” (który nie może być dłuższy niż jeden rok od dnia przejęcia), dotyczących faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane a jej późniejsze uregulowanie rozlicza się w ramach kapitału własnego. Zapłata warunkowa zaklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązań podlega przeszacowaniu na kolejne dni sprawozdawcze zgodnie z MSR 39 lub MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”, a wynikające z przeszacowania zyski lub straty ujmują się w wynik.
 5. Udziały niekontrolujące stanowiące część udziałów właścicielskich i uprawniające posiadaczy do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo według proporcjonalnego udziału w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej. Wyboru metody wyceny dokonuje się indywidualnie dla każdej transakcji przejęcia. Inne rodzaje udziałów niedających kontroli wycenia się w wartości godziwej lub inną metodą przypisaną w MSSF.
 6. W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w rachunek zysków i strat. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do rachunku zysków i strat, jeżeli takie traktowanie byłoby poprawne w chwili zbycia tych udziałów.
 7. Jeżeli początkowe rozliczenie księgowe połączenia jednostek na koniec okresu sprawozdawczego, w którym połączenie miało miejsce, nie jest kompletne, Grupa prezentuje w swoim sprawozdaniu finansowym tymczasowe kwoty dotyczące pozycji, których rozliczenie jest niekompletne. W okresie wyceny Grupa koryguje tymczasowe kwoty ujęte na dzień przejęcia (patrz wyżej) lub ujmuje dodatkowe aktywa albo zobowiązania dla odzwierciedlenia nowych faktów i okoliczności występujących na dzień przejęcia, które, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na ujęcie tych kwot na ten dzień.

Wartość firmy

1. Wartość firmy powstająca przy przejęciu jednostek zależnych jest początkowo ujmowana jako składnik aktywów według kosztu nabycia, stanowiącego nadwyżkę pomiędzy:
 - a) sumą wartości godziwej przekazanej zapłaty, kwoty udziałów niesprawujących kontroli w jednostce przejmowanej oraz w przypadku połączenia jednostek gospodarczych realizowanego etapami, wartości w dniu przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego do jednostki przejmującej, a
 - b) udziałem Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki, ujmowanych na dzień przejęcia
2. W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna, ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.
3. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według kosztu ustalonego na dzień przejęcia tego podmiotu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.
4. Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mają odnieść korzyści z synergii będących skutkiem połączenia jednostek gospodarczych.
5. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Odpis z tytułu utraty wartości firmy ujmuje się bezpośrednio w wynik. Odpisów z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnych okresach.
6. W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

4. Połączenia jednostek gospodarczych i nabycia udziałów niekontrolujących

W okresie 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku oraz od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku Grupa nie dokonała połączenia innych jednostek gospodarczych.

5. Segmenty operacyjne

Dla celów zarządczych wyniki Grupy Kapitałowej PROCAD prezentowane są w podziale na segmenty, w oparciu o podstawowe rodzaje dostarczanych towarów i usług. W okresie sprawozdawczym Grupa identyfikowała następujące segmenty operacyjne:

- oprogramowanie komputerowe - sprzedaż i usługi w zakresie oprogramowania,
- sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego,
- sprzedaż usług szkoleniowych dla dorosłych,
- wdrożenia rozwiązań CAD dla dużych odbiorców branży mechanicznej i przemysłu,

W okresie porównawczym Grupa identyfikowała także segment: sprzedaż inżynierskich usług obliczeniowych oraz usług w zakresie wykorzystania technik komputerowego wspomaganie projektowania (CAD/CAE) w przemyśle i nauce - segment obejmujący wyniki spółek DES ART sp. z o.o. i CADOR Sp. z o.o., do dnia 15 listopada 2018 roku.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został w 2019 roku połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest wynik operacyjny segmentów. Koszty ogólnego zarządu, pozostałe przychody i koszty operacyjne, przychody i koszty finansowe oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do poszczególnych segmentów.

Aktywa Grupy nie podlegają alokacji do poszczególnych segmentów działalności i są monitorowane na poziomie Grupy.

Ceny transakcyjne stosowane w transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat przychodów oraz zysków w odniesieniu do segmentów operacyjnych Grupy PROCAD za okres 12 miesięcy zakończony odpowiednio 31 grudnia 2019 r. i 2018 r., przy czym wyniki segmentu Usługi Inżynierskie za rok 2018 dotyczą okresu od 1 stycznia do dnia sprzedaży Spółki DESART Sp. z o.o., tj. do dnia 15 listopada 2018 roku.

Okres dwunastu miesięcy zakończony 31 grudnia 2018	Oprogramowa nie komputerowe: sprzedaż i usługi	Sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego	Usługi szkoleniowe	Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców	Pozostałe	RAZEM	Korekty i wyłączenia	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	41 460	4 191	2 787	3 869	834	53 141	0	53 141
Sprzedaż między segmentami	114		0	15	0	129	-129	0
Przychody segmentu ogółem	41 574	4 191	2 787	3 884	834	53 270	-129	53 141
Zysk/(strata) segmentu	1 151	156	621	110	834	2 872	0	2 872
Koszty ogólnego zarządu								-3 022
Pozostałe przychody/koszty operacyjne								-2 119
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej								-2 269
Przychody/Koszty finansowe netto								78
Uznanie/obciążenie z tytułu podatku dochodowego								-240
Zysk/(strata) netto za okres obrotowy								-2 431
Pozostałe całkowite dochody netto								0
Całkowity dochód/(strata) netto za okres								-2 431

Okres dwunastu miesięcy zakończony 31 grudnia 2018	Oprogramowanie komputerowe: sprzedaż i usługi	Sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego	Usługi szkoleniowe	Usługi inżynierskie	Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców	Pozostałe	RAZEM	Korekty i wyłączenia	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	30 606	4 633	2 298	11 307	3 567	891	53 302	0	53 302
Sprzedaż między segmentami	2 387	46	0	297	14	72	2 816	-2 816	0
Przychody segmentu ogółem	32 993	4 679	2 298	11 604	3 581	963	56 118	-2 816	53 302
Zysk/(strata) segmentu	1 856	214	552	2 183	25	963	5 793	2	5 794
Koszty ogólnego zarządu									-4 717
Pozostałe przychody/koszty operacyjne									62
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej									1 139
Przychody/Koszty finansowe netto									377
Uznanie/obciążenie z tytułu podatku dochodowego									-646
Zysk/(strata) netto za okres obrotowy									870
Pozostałe całkowite dochody netto									0
Całkowity dochód/(strata) netto za okres									870

Informacje geograficzne

Grupa działa przede wszystkim na obszarze Polski, gdzie znajdują się wszystkie jej aktywa, oraz osiąga przychody głównie ze sprzedaży krajowej. Struktura geograficzna osiągniętych przychodów ze sprzedaży od klientów zewnętrznych przedstawia się następująco:

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody ze sprzedaży krajowej	51 142	49 102
Przychody ze sprzedaży zagranicznej	1 999	4 200
Razem	53 141	53 302

Powyższa informacja o przychodach oparta jest na danych o siedzibach klientów.

Informacja o wiodących klientach

Grupa współpracuje od wielu lat z dużą liczbą klientów. Żaden pojedynczy klient nie odpowiada za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w roku 2019 jak i 2018.

6. Rzeczowe aktywa trwałe

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Grunty	1 747	1 747
Budynki, lokale i budowle	911	11
Urządzenia techniczne i maszyny	182	213
Środki transportu	1 449	380
Mebel i wyposażenie	0	0
Środki trwałe w budowie	378	300
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	4 667	2 651

Zmiany wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 r.

ZMIANA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	grunty	budynki, lokale i budowle	maszyny i urządzenia	środki transportu	meble i wyposażenie	środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na początek okresu	1 747	390	1 033	1 677	64	301	5 212
Zwiększenia, z tytułu:	0	795	78	1 471	0	77	2 421
- zakup	0	0	78	0	0	77	155
- leasing (nota nr 26)	0	795	0	1 471	0	0	2 266
Zmniejszenia, z tytułu:	0	5	62	889	3	0	959
- sprzedaż	0	0	6	889	3	0	898
- likwidacja	0	5	56	0	0	0	61
Wartość brutto na koniec okresu	1 747	1 180	1 049	2 259	61	378	6 674
Amortyzacja na początek okresu	0	162	819	1 297	64	0	2 342
Amortyzacja za okres	0	107	48	-487	-3	0	-335
- odpis amortyzacyjny za rok	0	112	109	396	0	0	617
- sprzedaż i likwidacja	0	5	61	883	3	0	952
Amortyzacja na koniec okresu	0	269	867	810	61	0	2 007
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	0	0	0	0	0	0	0
Wartość księgową netto na koniec okresu	1 747	911	182	1 449	0	378	4 667

Zmiany wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 r.

ZMIANA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	grunty	budynki, lokale i budowle	maszyny i urządzenia	środki transportu	meble i wyposażenie	środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na początek okresu	1 747	251	2 038	2 028	155	260	6 479
Zwiększenia (z tytułu)	0	0	192	520	0	40	752
- zakup	0	0	141	0	0	40	181
- leasing (nota nr 26)	0	0	51	520	0	0	571
Zmniejszenia (z tytułu)	0	79	1 197	871	91	0	2 238
- sprzedaż	0	0	10	58	0	0	68
- sprzedaż jednostki zależnej	0	79	991	813	91	0	1 974
- likwidacja	0	0	196	0	0	0	196
Wartość brutto na koniec okresu	1 747	172	1 033	1 677	64	300	4 993
Amortyzacja na początek okresu	0	200	1 762	1 541	154	0	3 657
Amortyzacja za okres	0	-39	-942	-244	-90	0	-1 315
- odpis amortyzacyjny za rok	0	14	138	286	1	0	439
- sprzedaż jednostki zależnej	0	53	874	472	91		
- sprzedaż	0	0	206	58	0	0	264
Amortyzacja na koniec okresu	0	162	819	1 297	64	0	2 342
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0	0
Wartość księgową netto na koniec okresu	1 747	11	213	380	0	300	2 651

Grupa nie posiada środków trwałych o istotnej wartości, które nie zostały objęte ewidencją bilansową.

Alokacja amortyzacji :	2019	2018
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	136	108
Koszty sprzedaży	179	206
Koszty ogólnego zarządu	302	125
Rozliczona w wynik finansowy	617	439

Zobowiązania na rzecz dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa nie posiada umów zobowiązujących do zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

7. Wartość firmy

WARTOŚĆ FIRMY Z KONSOLIDACJI	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Wartość na początek okresu	686	2 728
Zmniejszenia z tyt. sprzedaż podmiotów powiązanych	0	2 042
Odpis z tytułu utraty wartości	-686	0
Wartość na koniec okresu	0	686

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa dokonała odpisu z tytułu utraty wartości przez wartość firmy powstałej jako efekt procesu konsolidacji spółki AutoR KSI Spółki z o.o. Utrata wartości tego składnika aktywów jest konsekwencją podjętej przez Zarząd Grupy decyzji o włączeniu zespołu Spółki zależnej AutoR KSI Sp. z o.o. w struktury PROCAD SA, skutkującej zaprzestaniem prowadzenia działalności przez jednostkę zależną w formie odrębnego podmiotu oraz pod marką AutoR.

W okresie porównawczym wartość firmy uległa zmniejszeniu o kwotę 2 042 tys. zł w związku ze sprzedażą jednostki zależnej DESART Sp. z o.o. oraz jednostki CADOR Consulting Sp. z o.o., której 100% udziałowcem jest DES ART. Sp. z o.o. O przeprowadzonej transakcji sprzedaży udziałów w spółce DESART Sp. z o.o. PROCAD SA informowała w dniu 15 listopada 2018 roku raportem bieżącym nr 17/2018. Skonsolidowany wynik na sprzedaży udziałów został przedstawiony w nocie 36.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2018 rok.

7.1 Roczny test utraty wartości

Wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz jest corocznie testowana pod kątem możliwej utraty wartości, wykorzystując w tym celu metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF). Ocena wartości ekonomicznej wartości firmy na dzień 31 grudnia 2019 roku wykazała trwałą utratę jej wartości, spowodowaną zmianami w obszarze struktury organizacyjnej Grupy.

Wartość firmy wykazywana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym została alokowana do ośrodka generującego środki pieniężne: Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców, obejmującego wyniki spółki AutoR KSI Sp. z o.o. W dniu 18 grudnia 2019 roku Zarząd Grupy PROCAD podjął decyzję o włączeniu zespołu Spółki AutoR KSI Sp. z o.o. w struktury PROCAD SA oraz przejściu przez jednostkę dominującą realizowanych przez nią kontraktów. Od dnia 1 stycznia 2020 roku pracownicy zostali zatrudnieni w segmencie „Sprzedaż i usługi związane z oprogramowaniem” w PROCAD SA a wykonywane przez nich zadania gospodarcze nie będą identyfikowane marką AutoR.

Konsekwencją podjętej decyzji jest zaprzestanie od 1 stycznia 2020 roku generowania dodatnich przepływów pieniężnych przez AutoR KSI oraz prowadzenia działalności pod tą firmą. Ponieważ w efekcie tej zmiany wartość firmy AutoR nie spowoduje w przyszłości wpływów korzyści ekonomicznych do Grupy, w skonsolidowanym wyniku ujęty został odpis z tytułu utraty wartości firmy w pełnej kwocie 686 tys. zł.

7.2 Jednostki zależne

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe informacje oraz wybrane dane finansowe jednostek zależnych. Wykazane poniżej kwoty nie uwzględniają eliminacji transakcji między jednostkami w Grupie.

Dane finansowe jednostek	Projekt-Biz Sp. z o.o.	AutoR KSI Sp. z o.o.
Siedziba	Gdańsk	Warszawa
Dane za okres	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2019 do 31.12.2019
Podstawowa działalność	Tworzenie oprogramowania CAD	Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców
Udział w kapitale zakładowym (w%)	100%	100%
Udział procentowy posiadanych praw głosu	100%	100%
Suma aktywów	41	1 522
Kapitał własny na dzień bilansowy	41	753
Suma zobowiązań	0	769
Przychody ze sprzedaży	0	3 884
Zysk / strata netto	-2	-1 585
Zatrudnienie (w os.) za okres sprawozdawczy	0	4

8. Pozostałe aktywa niematerialne

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Nabyte koncesje, patenty, licencje, w tym:	293	423
oprogramowanie komputerowe	293	423
Znak handlowy	0	1 680
Wartości niematerialne, razem	293	2 103

Znak handlowy stanowił wartość niematerialną: znak towarowy 'AutoR KSI', nabytą w wyniku połączenia jednostki AutoR KSI. Znak ten nie podlegał amortyzacji. Wycena wartości godziwej znaku towarowego pierwotnie została dokonana przez niezależnego konsultanta ekonomiczno - finansowego. Na dzień kończący okres sprawozdawczy znak ten podlegał testowaniu pod kątem utraty wartości, łącznie z całym ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne, jakim jest AutoR KSI Sp. z o.o. Analiza przeprowadzona na 31 grudnia 2019 roku wykazała utratę wartości przez znak handlowy 'AutoR KSI', w związku z podjęciem przez Zarząd Grupy decyzji o zaprzestaniu prowadzenia działalności przez jednostkę AutoR KSI Sp. z o.o. w formie odrębnego podmiotu, a w konsekwencji z brakiem wpływów korzyści ekonomicznych związanych z posiadaniem oraz użytkowaniem tego znaku. Stratę z tytułu utraty wartości znaku handlowego ujęto jako koszt bieżącego okresu w wysokości 1 680 tys. zł.

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 r.:

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	koszty zakończonych prac rozwojowych	koncesje, patenty, licencje	Znaki handlowe	zaliczki na wartości niematerialne	Razem
Wartość brutto na początek okresu	0	794	1 680	0	2 474
Zwiększenia:	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	0	794	1 680	0	2 474
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	0	371	0	0	371
- amortyzacja za okres	0	130	0	0	130
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	0	501	0	0	501
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0
- zwiększenia	0	0	1 680	0	1 680
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	1 680	0	1 680
Wartość netto na koniec okresu	0	293	0	0	293

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 r.:

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	koszty zakończonych prac rozwojowych	koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Znaki handlowe	zaliczki na wartości niematerialne	Razem
Wartość brutto na początek okresu	0	1 933	1 680	0	3 613
Zwiększenia:	0	0	0	0	0
Sprzedane aktywa w związku ze sprzedażą jednostki zależnej	0	1 139	0	0	1 139
Wartość brutto na koniec okresu	0	794	1 680	0	2 474
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	0	1 027	0	0	1 027
- amortyzacja za okres	0	192	0	0	192
Sprzedane aktywa w związku ze sprzedażą jednostki zależnej	0	847	0	0	847
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	0	371	0	0	371
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0
Wartość netto na koniec okresu	0	423	1 680	0	2 103

Grupa nie posiada wartości niematerialnych objętych ewidencją pozabilansową.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa nie posiada umów zobowiązujących do zakupu wartości niematerialnych.

Alokacja amortyzacji :	2019	2018
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	0	62
Koszty sprzedaży	130	130
Koszty ogólnego zarządu	0	0
Rozliczona w wynik finansowy	130	192

9. Aktywa finansowe

AKTYWA FINANSOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	700	0
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	700	0
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik	4 689	9199
Jednostki uczestnictwa	4 689	9199
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	223	223
Obligacje	220	220
Akcje i udziały	3	3
Aktywa finansowe, razem	5 612	9422
Długoterminowe	703	3
Krótkoterminowe	4 909	9419

Aktywa finansowe są w całości inwestycjami dokonanymi w walucie polskiej. Informacje o wartości godziwej aktywów finansowych przedstawia nota 31.2 Sprawozdania.

9.1 Pożyczki udzielone

POŻYCZKI	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na początek okresu	0	188
Zwiększenia	717	731
Udzielone pożyczki	700	700
Naliczone odsetki od pożyczek	17	31
Zmniejszenia	-17	-919
Spłata pożyczek - kapitał	0	-880
Spłata pożyczek - odsetki	-17	-39
Stan na koniec okresu, w tym	700	0
Pożyczki długoterminowe	0	0
Pożyczki krótkoterminowe	700	0

W omawianym okresie sprawozdawczym jednostka dominująca udzieliła pożyczki o następującej charakterystyce:

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki	Odsetki	Razem saldo pożyczki	Data spłaty	Oprocentowanie
Maciej Horeczy	700	0	700	2026-12-31	roczne: 4%

Zabezpieczeniem spłaty powyższej pożyczki jest umowa zastawu.

W omawianym okresie sprawozdawczym Grupa nie dokonała odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek.

Informacje o klasyfikacji aktywów finansowych przedstawia nota 3.2.7 Sprawozdania. Informacje dotyczące ryzyka kredytowego przedstawia nota 32.3.

9.2 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik Grupa klasyfikuje jednostki uczestnictwa funduszy Gamma, zarządzanych przez GAMMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., będące częścią Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego. Jednostki uczestnictwa można nabywać i umarzać w dowolnym dniu wyceny, bez konieczności deklarowania wcześniej długości takiej lokaty. Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa była w posiadaniu jednostek uczestnictwa tym funduszu o łącznej wartości nominalnej 4 544 tys. zł oraz wartości godziwej 4 689 tys. zł.

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, na podstawie ich opublikowanej wartości rynkowej.

AKTYWA FINANSOWE wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na początek okresu:	9 199	2 656
- jednostki uczestnictwa - wartość według ceny nabycia	9 023	2 528
- jednostki uczestnictwa - aktualizacja do wartości godziwej	176	128
Zwiększenia:	90	7 075
- nabycie	20	7 005
- aktualizacja do wartości godziwej	70	70
Zmniejszenia:	-4 600	-532
- umorzenie jednostek	-4 499	-510
- aktualizacja wartości dotyczącej umorzonych jednostek	-101	-22
Stan na koniec okresu	4 689	9 199
- jednostki uczestnictwa - wartość według ceny nabycia	4 544	9 023
- jednostki uczestnictwa - aktualizacja do wartości godziwej	145	176

W okresie sprawozdawczym Grupa dokonała przeszacowania wartości posiadanych aktywów odnosząc kwotę 70 tys. zł do przychodów finansowych okresu sprawozdawczego (w 2018 roku również 70 tys. zł).

Informacje o klasyfikacji aktywów finansowych przedstawia nota 3.2.7 Sprawozdania. Informacje dotyczące ryzyka kredytowego przedstawia nota 32.3 a informacje o wartości godziwej – nota 31.2 Sprawozdania.

9.3 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

AKTYWA FINANSOWE wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody- długoterminowe	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na początek okresu	3	3
- udziały i akcje w spółkach nienotowanych na giełdzie	3	3
Zwiększenia:	0	0
Zmniejszenia (z tytułu)	0	0
Stan na koniec okresu	3	3

Informacje o klasyfikacji przedstawia nota 3.2.7 Sprawozdania. Informacje dotyczące ryzyka kredytowego przedstawia nota 32.3 a informacje o wartości godziwej – nota 31.2 Sprawozdania.

Do krótkoterminowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody Grupa zakwalifikowała instrumenty dłużne, którymi są obligacje o następującej charakterystyce:

OBLIGACJE	Termin zapadalności	Oprocentowanie roczne	Wartość emisyjna	Wartość godziwa na dzień	
				31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Obligacje Mostostal Infrastruktura Sp. z o.o.	20 sierpnia 2016	WIBOR 6M+6,5 p.p.	500	220	220
Obligacje POLBRAND SA seria G	6 czerwca 2016	9%	200	0	0
			700	220	220

Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa wykazuje obligacje Mostostal Infrastruktura, które nie zostały wykupione przez emitenta. W 2018 roku Grupa dokonała odpisu aktualizującego te aktywa, w wysokości 303 tys. zł. Od 2014 roku prowadzone było postępowanie sądowe w celu odzyskania zainwestowanych kwot. Nakaz zapłaty został wydany w dniu 31 grudnia 2014 roku a w dniu 18 sierpnia 2016 roku wyrok zasądający całość roszczenia. W dniu 30 maja 2018 Sąd wydał tytuł wykonawczy i wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne. W dniu 14 czerwca komornik dokonał zajęcia nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie obligacji i rozpoczęte zostały czynności zmierzające do jego licytacji. W efekcie tych działań Biegła Sądowa sporządziła w listopadzie 2018r. nowy operat szacunkowy nieruchomości. Wartość nieruchomości wynikająca z nowej wyceny nie pokrywała wartości emisji, wobec czego Zarząd Grupy podjął decyzję o dokonaniu odpisu z tytułu utraty wartości tych aktywów. Kwota odpisu została oszacowana w oparciu o wskaźnik proporcji, w jakiej pozostaje wartość nieruchomości wynikająca z nowego operatu szacunkowego do wartości emisji. Obecnie nadal toczy się postępowanie egzekucyjne z opisanego powyżej przedmiotu zabezpieczenia.

Grupa jest także w posiadaniu obligacji POLBRAND, które nie zostały wykupione przez Emitenta i w całości zostały objęte odpisem z tytułu utraty wartości. Wobec POLBRAND toczyło się postępowanie restrukturyzacyjne, zakończone Postanowieniem Sądu w dniu 13 lutego 2018 roku. Również wnioski o ogłoszenie upadłości Polbrand zostały oddalone przez Sąd. Obecnie prowadzone jest postępowanie egzekucyjne.

10. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Należności z tytułu dostaw i usług	0	0
Należności z tytułu kaucji, poręczeń zabezpieczeń i gwarancji	115	90
Należności z tytułu sprzedaży udziałów	250	500
Należności długoterminowe netto, razem	365	590
Odpisy aktualizujące wartość należności	0	0
Należności długoterminowe brutto, razem	365	590

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
1. Należności z tytułu dostaw i usług, w tym	7 286	5 405
Należności od jednostek powiązanych, o okresie spłaty:		
do 12 miesięcy	20	18
powyżej 12 miesięcy	0	0
Należności od pozostałych jednostek, o okresie spłaty:		
do 12 miesięcy	6 988	5 098
powyżej 12 miesięcy	0	0
Dochodzone na drodze sądowej	278	289
2. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	126	0
3. Należności budżetowe pozostałe	0	2
4. Zaliczki przekazane na dostawy	0	0
5. Inne należności, w tym	614	417
Należności od jednostek powiązanych	0	0
Należności z tytułu sprzedaży udziałów	500	250
Należności pozostałe	114	167
Należności krótkoterminowe netto, razem	8 026	5 824
Odpisy aktualizujące wartość należności	295	289
Należności krótkoterminowe brutto, razem	8 321	6 113

Należności z tytułu sprzedaży udziałów dotyczą transakcji sprzedaży wszystkich udziałów w Spółce zależnej DESART Sp. z o.o. Transakcja sprzedaży miała miejsce w dniu 15 listopada 2018 roku i została opisana w nocy 36.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2018. Łączna cena sprzedaży wyniosła 5 872 900,00 zł, przy czym kwota 750 000 zł została zatrzymana w charakterze zabezpieczenia ewentualnych odszkodowań na rzecz kupującego, wynikających z możliwości wystąpienia naruszeń zapewnień umownych dotyczących sprzedawanej Spółki. Terminy zapłaty zatrzymanej kwoty zostały ustalone w następujący sposób:

- a) kwota 250.000 zł – w dniu 31 grudnia 2019 roku,
- b) kwota 250.000 zł – w dniu 31 grudnia 2020 roku,
- c) kwota 250.000 zł – w dniu 31 grudnia 2021 roku.

Kwota wymagalna w dniu 31 grudnia 2019 roku została Grupie zapłacona w dniu 7 stycznia 2020 roku.

Pozostałe należności dotyczą głównie należności od pracowników oraz innych należności.

10.1 Analiza wiekowa należności

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Należności terminowe, w tym:	6 572	4 587
do 1 miesiąca	4 804	2 894
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 516	989
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	222	487
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	21	203
powyżej 1 roku	9	14
Należności przeterminowane, w tym:	731	818
do 1 miesiąca	597	531
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	83	249
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	36	38
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	15	0
powyżej 1 roku	0	0
Należności dochodzone na drodze sądowej	278	289
Należności z tytułu dostaw i usług brutto, razem	7 581	5 694
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	-295	-289
Należności z tytułu dostaw i usług netto, razem	7 286	5 405

Średni termin spłaty należności z tytułu sprzedaży towarów i usług w 2019 roku wynosił 44 dni. Od należności przeterminowanych Grupa nalicza odsetki w wysokości ustawowej.

Charakterystyka należności została opisana w nocie 3.2.7 Sprawozdania.

Cele oraz zasady zarządzania ryzykiem finansowym opisano w nocie 32. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe aktywów finansowych została przedstawiona w nocie 32.3. Ekspozycja aktywów finansowych na ryzyko rynkowe związane ze zmianami kursów walut została przedstawiona w nocie 32.2 a na ryzyko związane ze zmianami stóp procentowych w nocie 32.1.

10.2 Odpisy aktualizujące wartość należności

Zmianę stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług przedstawia poniższa tabela:

Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Odpis aktualizujący na początek okresu	289	780
Odpis aktualizujący na początek okresu po korektach konsolidacyjnych	289	780
Eliminacja odpisu w jednostce zależnej na dzień jej sprzedaży	0	-525
Odpisy utworzone w trakcie okresu - indywidualnie zidentyfikowana utrata wartości	40	35
Odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej	16	
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	-34	0
Kwoty odzyskane w trakcie okresu	-16	-1
Odpis aktualizujący na koniec okresu	295	289

Zasady szacowania odpisu aktualizującego należności zostały opisane w nocie 3.2.7 Sprawozdania.

Na należności indywidualnie zidentyfikowane jako należności z utratą wartości, w tym skierowane do postępowania sądowego Grupa tworzy indywidualne odpisy aktualizujące. Na dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa posiada należności objęte dochodzeniem wierzytelności w wysokości 116 tys. zł oraz 163 tys. zł zgłoszonych w postępowaniach upadłościowych.

Oczekiwane straty kredytowe na należności z tytułu dostaw i usług obliczane są z wykorzystaniem modelu oczekiwanych strat kredytowych (OSK) opartego o macierz odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do określonych przedziałów wiekowych oraz okresów przeterminowania. Zasady szacowania odpisu aktualizującego należności zostały opisane w notcie 3.2.7 Sprawozdania, w punkcie 13.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r. Grupa dokonała odpisów aktualizujących wartość należności handlowych w kwocie odpowiednio 56 tys. zł i 35 tys. zł.

W ocenie Grupy utworzony odpis aktualizujący w pełni pokrywa ryzyko związane z nieściągalnymi należnościami ponieważ w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego, ze względu na duży zasięg bazy klientów i brak powiązań między nimi. Maksymalna ekspozycja Spółki na ryzyko kredytowe na dzień kończący okres sprawozdawczy jest najlepiej reprezentowana przez wartość księgową tych instrumentów.

11. Zapasy

ZAPASY	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Materiały	10	13
Towary	191	1 043
Odpis aktualizujący wartość towarów	0	0
Zapasy, razem	201	1 056

12. Rozliczenia międzyokresowe

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE DŁUGOTERMINOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Subskrypcje	89	0
Pozostałe	0	0
Rozliczenia międzyokresowe razem:	89	0

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KRÓTKOTERMINOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Ubezpieczenia majątkowe	103	44
Prenumerata	2	0
Obsługa oprogramowania	12	50
Podatek VAT do rozliczenia w następnych okresach	55	24
Pozostałe	8	9
Rozliczenia międzyokresowe razem:	180	127

13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Środki pieniężne na rachunkach bankowych i w kasie	2 162	457
Lokaty krótkoterminowe	1 931	1 100
Inne aktywa pieniężne (rachunek VAT)	50	17
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty razem	4 143	1 574
Kredyt w rachunku bieżącym	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty gotówkowe - wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	4 143	1 574

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są zakładane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku kwota na wydzielonych rachunkach VAT Grupy wynosiła 50 tys. zł (w 2018 roku: 17 tys. zł.)

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I INNE AKTYWA PIENIĘŻNE (STRUKTURA WALUTOWA)	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
W walucie polskiej	2 891	1 321
W walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	1 252	253
b1. w walucie EUR	294	59
- po przeliczeniu na tys. zł	1 252	253
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne, razem	4 143	1 574

14. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień kończący okres sprawozdawczy w Grupie nie występują aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

15. Kapitał akcyjny

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Kapitał podstawowy	902	902
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	13 277	13 277
Akcje własne	-2 832	-2 832
	11 347	11 347
Kapitał akcyjny składa się z:		
9 019 000 akcji zwykłych mających pełne pokrycie w kapitale	14 179	14 179
1 181 024 akcji własnych	-2 832	-2 832
	11 347	11 347

16. Kapitał podstawowy

Na dzień 31 grudnia 2019 roku kapitał podstawowy jednostki dominującej, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego wynosił 901 900 zł i dzielił się na 9 019 000 akcji o wartości nominalnej 0,10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Jednostka dominująca nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

W latach zakończonych odpowiednio 31 grudnia 2019 i 2018 roku nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zarejestrowanego i liczby akcji.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku PROCAD SA posiadała 1 181 024 akcje własne. Spółki zależne nie posiadają akcji jednostki dominującej.

KAPITAŁ PODSTAWOWY (STRUKTURA) na dzień 31.12.2019 r.			
Seria /emisja	A	B	RAZEM
Rodzaj akcji	akcje zwykłe na okaziciela	akcje zwykłe na okaziciela	
Rodzaj uprzywilejowania akcji	akcje nie są uprzywilejowane	akcje nie są uprzywilejowane	
Rodzaj ograniczenia praw do akcji	brak	brak	
Liczba akcji	5 019 000	4 000 000	9 019 000
Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej (zł)	501 900,00	400 000,00	901 900,00
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)	0,10	0,10	0,10

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2019 r. przedstawiała się następująco:

Akcyonariusz	Liczba posiadanych akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Liczba głosów	Udział głosów na WZA(%)
Jarosław Jarzyński	1 413 750	15,68%	1 413 750	15,68%
Janusz Szczęśniak	1 379 604	15,30%	1 379 604	15,30%
Paweł Władysław Kowalski	901 314	9,99%	901 314	9,99%
PROCAD SA	1 181 024	13,09%	1 181 024	13,09%
Maciej Horeczy	477 000	5,29%	477 000	5,29%
Familiar S.A., SICAV-SIF	452 332	5,02%	452 332	5,02%
POZOSTALI AKCJONARIUSZE	3 213 976	35,64%	3 213 976	35,64%
Razem	9 019 000	100,00%	9 019 000	100,00%

Struktura własnościowa na dzień podpisania sprawozdania finansowego, obejmująca akcyonariuszy posiadających, bezpośrednio lub pośrednio, co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcyonariuszy, została przedstawiona w punkcie 27 sprawozdania zarządu z działalności Grupy PROCAD.

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2018 r. przedstawiała się następująco:

Akcyonariusz	Liczba posiadanych akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Liczba głosów	Udział głosów na WZA(%)
Jarosław Jarzyński	1 413 750	15,68%	1 413 750	15,68%
Janusz Szczęśniak	1 379 604	15,30%	1 379 604	15,30%
Paweł Władysław Kowalski	901 314	9,99%	901 314	9,99%
PROCAD SA	1 181 024	13,09%	1 181 024	13,09%
Maciej Horeczy	477 000	5,29%	477 000	5,29%
Familiar S.A., SICAV-SIF	452 332	5,02%	452 332	5,02%
POZOSTALI AKCJONARIUSZE	3 213 976	35,64%	3 213 976	35,64%
Razem	9 019 000	100,00%	9 019 000	100,00%

17. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

NADWYŻKA ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na początek okresu	13 277	13 277
Zmiany	0	0
Stan na koniec okresu	13 277	13 277

18. Akcje własne

AKCJE WŁASNE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Liczba akcji własnych	1 181 024	1 181 024
Wartość wg ceny nabycia	2 832	2 832
Wartość bilansowa	2 832	2 832
Cel nabycia	zgodnie z dyspozycją Walnego Zgromadzenia	zgodnie z dyspozycją Walnego Zgromadzenia

Skup akcji własnych PROCAD SA prowadzono w roku 2009 oraz w okresie od września 2010 roku do grudnia 2010 roku. W wyniku prowadzonego skupu PROCAD SA nabyła 1 181 024 akcje własne o łącznej wartości 2 832 tys. zł. Pierwotnym celem przeprowadzonego skupu akcji własnych było ich umorzenie. W dniu 7 grudnia 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PROCAD SA podjęło uchwałę o zawieszeniu realizacji celu pierwotnego na czas nieoznaczony bez wskazywania nowego przeznaczenia dla wszystkich skupionych i posiadanych przez Spółkę akcji własnych. W opinii akcyonariuszy obecnych na Walnym Zgromadzeniu, skupione akcje własne stanowią realną wartość i mogą w przyszłości być wykorzystane z pożytkiem dla spółki, który przełoży się na korzyści

dla akcjonariuszy większe, niż te wynikające z umorzenia akcji. Uchwała została podjęta po rozpatrzeniu opinii prawnej, zamieszczonej jako komentarz Zarządu do projektu uchwały opublikowanego 30 października 2012 r. w raporcie bieżącym nr 17/2012. Treść uchwał podjętych przez NWZ PROCAD SA w dniu 7 grudnia 2012r. została podana do publicznej wiadomości w raporcie bieżącym nr 18/2012 w dniu 7 grudnia 2012 roku.

W 2019 oraz w 2018 roku PROCAD SA nie prowadziła skupu akcji własnych.

19. Kapitał zapasowy

KAPITAŁ ZAPASOWY	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Kapitał zapasowy utworzony zgodnie z uchwałami WZA	7 768	6 423
Kapitał zapasowy, razem	7 768	6 423

20. Kapitał rezerwowy

Grupa nie tworzyła kapitału rezerwowego w 2019 ani w 2018 roku.

21. Udziały niekontrolujące

UDZIAŁY NIEKONTROLUJĄCE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Saldo na początek okresu	0	1 752
Udział w zyskach w ciągu roku	0	359
Zmiana udziałów niekontrolujących w wyniku sprzedaży udziałów w spółce DES ART	0	-2 111
Saldo na koniec okresu	0	0

22. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W opisywanym okresie nie miała miejsca wypłata dywidendy akcjonariuszom ani też nie zadeklarowano jej wypłaty. Decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy PROCAD SA z dnia 28 maja 2019 roku zysk za 2018 rok został w całości przeznaczony na podwyższenie kapitału zapasowego.

Zarząd Grupy proponuje Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu, aby stratę poniesioną w bieżącym okresie sprawozdawczym w kwocie 2 431 tys. zł pokryć ze środków kapitału zapasowego.

23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:	3 373	2 837
- o okresie wymagalności do 12 miesięcy	3 373	2 837
Kwoty należne klientom w ramach umów długoterminowych	0	0
Zaliczki otrzymane na dostawy	28	29
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	162	363
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, razem	3 563	3 229

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (STRUKTURA WALUTOWA)	jednostka	waluta	Stan na dzień	
			31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
a. w walucie polskiej	w tys.	zł	3 246	3 171
b. w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	w tys.	zł	317	58
b1. w walucie EURO	w tys.	EURO	75	13
po przeliczeniu na tys. zł	w tys.	PLN	317	58
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, razem	w tys.	zł	3 563	3 229

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i były w 2019 roku średnio rozliczane w terminach 29 dniowych (22 dni w 2018 roku).

24. Dotacje

Dotacje rządowe	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na początek okresu	194	0
Otrzymane w trakcie roku	0	298
Dotacje rozliczone w okresie	-59	-104
Stan na koniec okresu	135	194
Krótkoterminowe	60	60
Długoterminowe	75	134

Grupa w 2018 roku otrzymała dotację na zakup aktywów trwałych, obejmujących specjalistyczne oprogramowanie oraz stacje robocze, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach projektu RPOWP na lata 2014-2020.

25. Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane oraz odsetki od zobowiązań

Grupa nie korzystała i nie posiadała kredytów na dzień 31.12.2019 roku ani na dzień 31.12.2018 roku.

W okresie sprawozdawczym od dnia 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 roku odsetki zapłacone i zarachowane od zobowiązań finansowych zaciągniętych przez Grupę dotyczyły jedynie zobowiązań z tytułu leasingu finansowego i za cały okres sprawozdawczy wyniosły one 37 tys. zł (w 2018 roku: 17 tys. zł). Na dzień 31 grudnia odpowiednio 2019 i 2018 roku nie wystąpiły naliczone a niezrealizowane odsetki od zobowiązań.

26. Leasing

Stosowane zasady rachunkowości dotyczące leasingu zostały przedstawione w punkcie 3.2.6 niniejszego sprawozdania finansowego. Grupa korzysta ze zwolnienia dla leasingów krótkoterminowych i leasingów, w przypadku których bazowy składnik aktywów ma niską wartość.

Na dzień kończący okres sprawozdawczy przedmiotem umów leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą były samochody i lokale biurowe.

Niektóre umowy leasingowe dotyczące powierzchni biurowych zawierają opcje przedłużenia lub wypowiedzenia leasingu, lub zostały zawarte na czas nieokreślony.

W okresie 12 miesięcy 2019 roku Grupa dokonała wymiany posiadanej floty samochodowej i w wyniku zawarcia nowych umów leasingu uzyskała prawa do użytkowania 16 samochodów o łącznej wartości początkowej 1 471 tys. zł. Zawarta została również nowa umowa najmu powierzchni biurowych w Warszawie oraz przedłużona została umowa najmu w Poznaniu, o łącznej wartości początkowej 795 tys. zł.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa po raz pierwszy zastosowała nowy standard MSSF 16, co zostało opisane w nocie 3.1.1 niniejszego sprawozdania. W związku z wdrożeniem MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujęto aktywa z tytułu prawa do użytkowania wynajmowanych powierzchni, wpływ tej zmiany przedstawiono w poniższej tabeli.

	MSR 17 na 31 grudnia 2018	Wpływ MSSF 16	MSSF 16 na 1 stycznia 2019	Stan na 31 grudnia 2019
AKTYWA				
Aktywa trwałe				
Budynki i budowle	0	218	218	902
Środki transportu	304	0	304	1 447
Razem	304	218	522	2 349
PASYWA				
Zobowiązania długoterminowe				
Pozostałe zobowiązania finansowe	150	158	308	1 567
Zobowiązania krótkoterminowe				
Pozostałe zobowiązania finansowe	83	60	143	673
Razem	233	218	451	2 240

26.1 Aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz ich zmiany

Poniżej przedstawiono wartość bilansową aktywów z tytułu prawa do użytkowania na koniec okresu sprawozdawczego:

Klasy aktywów	Stan na dzień					
	31 grudnia 2019			31 grudnia 2018		
	Wartość początkowa	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto	Wartość początkowa	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto
Lokale biurowe	1 013	111	902	0	0	0
Środki transportu	1 796	349	1 447	325	21	304
Pozostałe	0	0	0	0	0	0
Razem	2 809	460	2 349	325	21	304

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa po raz pierwszy zastosowała nowy standard MSSF 16, co zostało opisane w nocie 3.1.1 niniejszego sprawozdania. W związku z wdrożeniem MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujęto aktywa z tytułu prawa do użytkowania wynajmowanych powierzchni, wpływ tej zmiany przedstawiono w poniższej tabeli.

Prawa do użytkowania	MSR 17 na 31 grudnia 2018	Wpływ MSSF 16	MSSF 16 na 1 stycznia 2019	Stan na 31 grudnia 2019
Budynki, lokale i budowle	0	218	218	902
Urządzenia techniczne i maszyny	0	0	0	0
Środki transportu	304	0	304	1 447
Razem	304	218	522	2 349

Poniższa tabela przedstawia zmiany wartości netto aktywów z tytułu prawa do użytkowania, jakie nastąpiły w okresie 12 miesięcy zakończonym w dniu 31 grudnia 2019 roku.

Prawa do użytkowania	budynki i budowle	środki transportu	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 (po wdrożeniu MSSF 16)	218	304	522
Zwiększenia stanu, z tytułu:	795	1 471	2 266
- zawarcie nowych umów leasingu	795	1 471	2 266
Zmniejszenia, z tytułu:	-111	-328	-439
- odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy (-)	-111	-328	-439
Wartość netto na dzień 30 czerwca 2019	902	1 447	2 349

26.2 Zobowiązania z tytułu leasingu i ich zmiany

W poniższej tabeli zaprezentowano saldo zobowiązań z tytułu leasingu na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku. Dane na dzień 31 grudnia 2018 dotyczą umów leasingu finansowego, które ujęte zostały zgodnie z zapisami MSR 17, jak to zostało opisane w punkcie 3.1.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

	Zgodnie z MSSF 16 na 31 grudnia 2019		Zgodnie z MSR 17 na 31 grudnia 2018	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Leasing lokali biurowych	572	351	0	0
Leasing samochodów	995	322	150	83
Razem	1 567	673	150	83

Na dzień kończący okres sprawozdawczy przedmiotem umów leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą były samochody i lokale biurowe.

Leasing z tytułu najmu lokali został ujęty na datę pierwszego zastosowania standardu MSSF 16, tj. na dzień 1 stycznia 2019 roku, co zostało opisane w nocie 3.1.1 do niniejszego sprawozdania finansowego.

Zobowiązania Grupy wynikające z umów leasingu finansowego środków transportu są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową oraz wystawionymi wekslami In blanco. Z tytułu najmu lokali biurowych Grupa wpłaciła kaucje gwarancyjne o łącznej wartości 114 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia wartości bilansowe zobowiązań z tytułu leasingu oraz ich zmiany w okresie sprawozdawczym:

Zobowiązania z tytułu leasingu	lokale biurowe	środki transportu	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2019 (po wdrożeniu MSSF 16)	218	233	451
Zwiększenia stanu, z tytułu:	805	1 508	2 313
- nowe umowy leasingu	795	1 471	2 266
- odsetki rozpoznane w kosztach	10	37	47
Zmniejszenia, z tytułu:	-100	-424	-524
- spłata kapitału	-90	-387	-477
- spłata odsetek	-10	-37	-47
Stan zobowiązań na dzień 31 grudnia 2019	923	1 317	2 240

26.3 Koszty leasingu ujęte w wyniku bieżącego okresu

Poniżej przedstawiono kwoty kosztów oraz zysków lub strat wynikających z leasingu ujętych w rachunku zysków i strat w bieżącym okresie sprawozdawczym:

Klasy aktywów	lokale biurowe	środki transportu	Razem
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	111	328	439
Koszt odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	10	37	47
Koszty leasingów krótkoterminowych	130	0	130
Łączna kwota ujęta w wyniku	251	365	616

26.4 Wpływ środków pieniężnych z tytułu leasingu

Całkowity wydatek środków pieniężnych z tytułu leasingu w 2019 roku wyniósł 654 tys. zł.

27. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na początek okresu	58	50
Zwiększenia:	0	12
uaktualniane rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	0	12
Zmniejszenia	0	4
zmniejszenie w związku ze sprzedażą jednostki zależnej	0	4
Stan na koniec okresu, w tym	58	58
Zobowiązania długoterminowe	58	58
Zobowiązania krótkoterminowe	0	0

Utworzona rezerwa na świadczenia pracownicze dotyczy świadczeń wypłacanych na zasadach przewidzianych w kodeksie pracy. Grupa nie posiada programów emerytalnych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane przez Aktuariusza za pomocą metod aktuarialnych. W związku z tym, że w 2019 roku nie zmieniła się struktura ani skala zatrudnionych osób, w ocenie Zarządu wysokość rezerwy nie zmieniła się istotnie.

28. Pozostałe zobowiązania

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	232	419
Inne zobowiązania	26	5
Pozostałe zobowiązania, razem	258	424
Zobowiązania długoterminowe	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe	258	424

29. Przychody odroczone

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na początek okresu	33	50
Odroczone w trakcie roku	36	32
Odniesione do zysku lub straty	-51	-49
Stan na koniec okresu	18	33
Krótkoterminowe	18	33
Długoterminowe	0	0

30. Podatek odroczony

Podatek odroczony	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Nadwyżka rezerw/(aktywów) z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, z tego:	-169	-60
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	282	267
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	113	207
Uznanie/(obciążenie) wyniku finansowego	-169	109
Nadwyżka rezerw/(aktywów) z tytułu odroczonego podatku dochodowego, z tego	0	-169
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	102	282
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	102	113

W poniższych tabelach zaprezentowano aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą, obliczone przy zastosowaniu ustawowej stawki podatkowej wynoszącej 19%.

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
1. Stan na początek okresu, w tym	282	342
Odniesionych w zysk lub stratę	282	267
2. Zwiększenia	82	168
Odniesione w zysk lub stratę okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	82	168
niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	73	105
różnice kursowe	3	0
utrata wartości inwestycji	0	58
rezerwa na świadczenia pracownicze	0	2
pozostałe	6	3
3. Zmniejszenia	262	153
Odniesione w zysk lub stratę okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	262	153
wypłacone wynagrodzenie oraz ZUS	107	56
spisanie uprzednio rozpoznanego aktywa z tytułu odpisów aktualizujących wartość obligacji oraz udziałów	155	0
pozostałe	0	97
4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu razem, w tym:	102	282
Odniesionych w zysk lub stratę okresu	102	282
5. Dokonana kompensata aktywa z rezerwą z tytułu podatku odroczonego	-97	-98
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	5	184

REZERWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
1. Stan na początek okresu	113	207
Odniesiona w zysk lub stratę	113	207
2. Zwiększenia	51	58
Odniesione w zysk lub stratę okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych (z tytułu)	51	58
wycena inwestycji krótkoterminowych do wartości godziwej	0	9
pozostałe	51	49
3. Zmniejszenia	62	152
Odniesione w zysk lub stratę okresu w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	62	152
rozliczenie umów leasingu	6	13
wycena inwestycji krótkoterminowych do wartości godziwej	6	0
wycena inwestycji długoterminowych	0	21
pozostałe	50	118
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, w tym	102	113
Odniesionej w zysk lub stratę	102	113
5. Dokonana kompensata aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwą z tytułu podatku odroczonego	-97	-98
6. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	5	15

Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego została w prezentowanych okresach sprawozdawczych, w poszczególnych jednostkach Grupy Kapitałowej skompensowana z rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego. W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej natomiast, podatek odroczonego dotyczący jednostki dominującej nie jest kompensowany z podatkiem odroczonego dotyczącym jednostek zależnych.

31. Instrumenty finansowe

31.1 Wartość bilansowa

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2019			Razem
		Wycena wg zamortyzowanego kosztu	Wycena wg wartości godziwej		
			przez wynik finansowy	przez pozostałe całkowite dochody	
Aktywa finansowe					
Długoterminowe		700	0	3	703
Udziały i akcje w spółkach nienotowanych	9	0	0	3	3
Udzielone pożyczki	9.1	700	0	0	700
Krótkoterminowe		12 408	4 689	220	17 317
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	9.2	0	4 689	0	4 689
Należności od odbiorców	10	8 265	0	0	8 265
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	13	4 143	0	0	4 143
Dłużne papiery wartościowe	9.3	0	0	220	220
Razem		13 108	4 689	223	18 020
Zobowiązania finansowe					
Długoterminowe		1 567	0	0	1 567
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	26	1 567	0	0	1 567
Krótkoterminowe		4 494	0	0	4 494
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	25	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23	3 563	0	0	3 563
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	26	673	0	0	673
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	258	0	0	258
Razem		6 061	0	0	6 061

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2018 wg MSSF 9			Razem
		Wycena wg zamortyzowanego kosztu	Wycena wg wartości godziwej		
			przez wynik finansowy	przez pozostałe całkowite dochody	
Aktywa finansowe					
Długoterminowe		0	0	3	3
Udziały i akcje w spółkach nienotowanych	9	0	0	3	3
Krótkoterminowe		7 986	9 199	220	17 405
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	9.2	0	9 199	0	9 199
Udzielone pożyczki	9.1	0	0	0	0
Należności od odbiorców	10	6 412	0	0	6 412
Środki pieniężne i lokaty	13	1 574	0	0	1 574
Dłużne papiery wartościowe	9.3	0	0	220	220
Razem		7 986	9 199	223	17 408
Zobowiązania finansowe					
Długoterminowe		150	0	0	150
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	26	150	0	0	150
Krótkoterminowe		3 736	0	0	3 736
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	25	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23	3 229	0	0	3 229
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	26	83	0	0	83
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	424	0	0	424
Razem		3 886	0	0	3 886

31.2 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, pogrupowanych zgodnie z MSSF 7 na dzień 31 grudnia odpowiednio 2019 oraz 2018 roku, według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

- Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (nieskorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,
- Poziom 2 – wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalane są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku),
- Poziom 3 – wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowane dane rynkowe.

Hierarchia wyceny do wartości godziwej (w tys. zł)	Stan na dzień 31 grudnia 2019 wg MSSF 9			Stan na dzień 31 grudnia 2018 wg MSSF 9		
	Poziom 1	Poziom 3	Razem	Poziom 1	Poziom 3	Razem
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik						
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	4 689	0	4 689	9 199	0	9 199
			0			
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody			0			
Instrumenty kapitałowe	0	3	3	0	3	3
instrumenty dłużne (obligacje)	220	0	220	220	0	220
RAZEM	4 909	3	4 912	9 419	3	9 422

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 oraz 2018 roku nie miały miejsca przesunięcia między poziomami hierarchii wartości godziwej. Żaden z instrumentów nie został także przesunięty z/do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

32. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

System zarządzania ryzykiem w Grupie polega na ich stałym monitorowaniu i podejmowaniu działań zapobiegających zmaterializowaniu się ryzyk, a gdy to nie jest możliwe - minimalizacji skutków ich wystąpienia. Zarządzanie ryzykiem zawiera procesy identyfikacji, pomiaru oraz określania sposobu postępowania z nim, obejmując następujące ryzyk:

- Ryzyko rynkowe (ryzyko zmian stóp procentowych, ryzyko zmian kursów walutowych),
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko kredytowe wraz z ryzykiem inwestycyjnym.

Celami zarządzania ryzykiem finansowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego brutto,
- utrzymanie dobrej kondycji finansowej,
- ograniczenie strat Grupy mogących wynikać z niewypłacalności klientów,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zdeterminowana przede wszystkim przez sytuację wewnętrzną i warunki rynkowe.

32.1 Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych jest niewielkie i dotyczy przede wszystkim posiadanych środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, w mniejszym zaś stopniu lokat bankowych.

Nie występuje ryzyko koncentracji zadłużenia w jednym banku, ponieważ Spółki Grupy nie posiadają kredytów ani pożyczek na dzień sprawozdawczy. Wskaźniki finansowe określające zdolność do spłaty zobowiązań są na wysokim poziomie.

W ocenie Zarządu nie ma potrzeby dokonywania zabezpieczeń w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej. Zgodnie z przyjętą strategią wszystkie nadwyżki środków pieniężnych są obecnie lokowane w bezpiecznych funduszach pieniężnych lub w depozytach bankowych. Grupa ocenia, że powyższe inwestycje dają nieistotną ekspozycję na ryzyko stopy procentowej.

32.2 Ryzyko zmiany kursów walut

Grupa prowadzi działalność na rynku krajowym oraz zagranicznym. Znaczna część przychodów Grupy jest osiągnięta ze sprzedaży krajowej, jednakże dotyczy towarów (w tym wszystkie produkty Autodesk), których ceny zaopatrzeniowe są wyrażone w Euro. Grupa stara się minimalizować ryzyko kursowe poprzez odpowiednią politykę ofertową zawierającą klauzulę o możliwości zmiany cen podawanych w złotych polskich (ofertowanie w dwóch walutach PLN i Euro).

32.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z ryzykiem, że kontrahent nie dopełni swoich zobowiązań umownych, w wyniku czego Grupa poniesie straty finansowe.

Grupa dokonuje na bieżąco oceny zdolności kredytowej swoich kontrahentów, w szczególności tych, którzy chcą korzystać z kredytów kupieckich. Transakcje zawierane są wyłącznie z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych. Część transakcji sprzedaży dokonuje się na podstawie przedpłat. Grupa współpracuje od wielu lat z dużą liczbą klientów i nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego. Zarząd Grupy ocenia, że ze względu na dużą liczbę i dywersyfikację klientów oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami ryzyko nieściągalnych należności jest niewielkie.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, lokaty, pożyczki, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych ryzyko kredytowe powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy.

Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego narażenia na ryzyko dla poszczególnych klas aktywów finansowych. Wartości księgowe aktywów finansowych reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe aktywów finansowych	Nota	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Udziały i akcje	7,9	3	3
Jednostki uczestnictwa w funduszach	9,2	4 689	9 199
Należności z tytułu dostaw i usług	10	7 286	5 405
Należności ze sprzedaży aktywów finansowych	10	750	750
Środki pieniężne	13	4 143	1 574
Pożyczki	9,1	700	0
Obligacje	9,3	220	220
Pozostałe	10	229	257
Razem		18 020	17 408

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Udzielając pożyczek Grupa dokonuje sprawdzenia wypłacalności pożyczkobiorcy a pożyczki udzielane podmiotom nie powiązanim są przez Grupę zabezpieczane, np. w postaci weksli, zastawów, hipotek, cesji należności, aktów notarialnych o poddaniu się egzekucji. Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa wykazuje jedną pożyczkę udzieloną w kwocie 700 tys. zł, zabezpieczoną w formie zastawu rejestrowego. Zarząd Grupy ocenia, że wobec posiadania wymienionych zabezpieczeń poziom ryzyka kredytowego jest nieznaczący.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Grupa alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału i maksymalizacji przychodów

odsetkowych. Według stanu na 31 grudnia 2019 r. łączna kwota środków pieniężnych w ramach wolnych środków w wysokości 4 143 tys. zł utrzymywana była na rachunkach bankowych oraz lokatach krótkoterminowych. Szczegółową strukturę środków pieniężnych i ekwiwalentów prezentuje nota 13. Środki pieniężne są ulokowane w banku dysponującym wysokim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową, posiadającym rating na poziomie średniowysokim, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez bieżącą weryfikację kondycji finansowej oraz utrzymywanie odpowiednio niskiego poziomu koncentracji w poszczególnych instytucjach finansowych.

Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych

Jednostka Dominująca nabyła jednostki uczestnictwa w pieniężnym funduszu inwestycyjnym. Biorąc pod uwagę krótkoterminowy charakter tej inwestycji, w której jednostki można nabywać i umarzać w dowolnym dniu wyceny, bez konieczności deklarowania wcześniej długości takiej lokaty, Grupa uznaje, że ryzyko kredytowe dla powyższej inwestycji jest niskie i nie dokonuje aktywnego zabezpieczania tego ryzyka.

Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w dłużne papiery wartościowe

Ryzyko kredytowe związane z nabytymi dłużnymi papierami wartościowymi dotyczy możliwości nie dotrzymania przez emitenta warunków umowy, a w tym:

- nie zapłacenia odsetek,
- nie spłacenia kapitału w terminie wykupu,

Na 31 grudnia 2019 roku Grupa posiada obligacje, opisane w nocie 9.3 niniejszego sprawozdania, które nie zostały wykupione przez emitenta. W ocenie Zarządu Grupy, ryzyko zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlone poprzez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość. Informacje na temat szacunków oraz wartości odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych zostały przedstawione w nocie 9.3 oraz w nocie 36.2 Sprawozdania.

Stopnie utraty wartości

Grupa stosuje trzystopniowy model utraty wartości dla aktywów finansowych wycenianych według amortyzowanego kosztu, opisany w Nocie 3.2.7 Sprawozdania.

Poniższa tabela przedstawia klasyfikację aktywów finansowych wycenianych według amortyzowanego kosztu do poszczególnych stopni modelu utraty wartości:

	Zgodnie z MSSF 9 na 31-12-2019				Zgodnie z MSSF 9 na 31-12-2018			
	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 3	Razem	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 3	Razem
Wartość bilansowa brutto	4 843	7 426	155	12 424	1 574	5 539	155	7 268
Należności handlowe	0	7 426	155	7 581	0	5 539	155	5 694
Udzielone pożyczki	700	0	0	700	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 143	0	0	4 143	1 574	0	0	1 574
Odpisy aktualizujące	16	124	155	295	0	134	155	289
Należności handlowe	16	124	155	295	0	134	155	289
Udzielone pożyczki	0	0	0	0	0	0	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa	4 827	7 302	0	12 129	1 574	5 405	0	6 979

Należności zidentyfikowane jako należności z utratą wartości na 31 grudnia 2019 roku ponownie przeanalizowano i w wyniku dokonanej indywidualnej oceny stwierdzono, że należności te są nieściągalne. Należności te pozostały objęte 100% odpisem aktualizującym.

W odniesieniu do pożyczki udzielonej w 2019 roku nie wystąpił wzrost ryzyka kredytowego od momentu jej początkowego ujęcia.

32.4 Ryzyko płynności finansowej

Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa jest również narażona na ryzyko pogorszenia się płynności finansowej na skutek nieterminowego regulowania płatności przez klientów Grupy.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Grupie ma formę utrzymywania odpowiedniego poziomu kapitału obrotowego oraz ciągłego monitoringu przepływów pieniężnych oraz dopasowywania profili zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych. Grupa, inwestując wolne środki pieniężne, przy wyborze instrumentów oraz terminów dokonywanych inwestycji uwzględnia odpowiednio terminy wymagalności dla zobowiązań.

Grupa finansuje swoją działalność głównie kapitałem własnym. Ze względu na znaczne salda środków pieniężnych w 2019 jak i w 2018 roku, Grupa w znikomym stopniu korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania. Jednocześnie ze względu na wysoką ocenę zdolności kredytowej PROCAD nie istnieje zagrożenie utraty dostępu do źródeł finansowania. Zarząd uważa, że nie występuje istotne ryzyko płynności finansowej.

33. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem jest utrzymanie bezpiecznych wskaźników kapitałowych, w celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności przez jednostki należące do Grupy, z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby Grupa mogła bez zakłóceń prowadzić działalność operacyjną, generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zadłużenie, na które składają się zobowiązania, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym wyemitowane akcje, kapitały rezerwowe i zapasowy, zysk zatrzymany i udziały niedające kontroli.

Grupa monitoruje strukturę kapitałową między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika Dług/EBITDA.

Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości kapitału własnego do sumy bilansowej natomiast wskaźnik Dług/EBITDA jest obliczany jako stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i z tytułu leasingu finansowego do EBITDA (wynik działalności operacyjnej powiększonej o amortyzację).

Grupa przyjęła docelową wartość wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika Dług/EBITDA na poziomie do 2,0.

Wskaźniki te na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku przedstawiały się następująco:

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Kapitał własny	16 684	19 115
Suma bilansowa	23 581	24 217
Wskaźnik kapitału własnego	0,71	0,79
Zobowiązania z tyt. kredytów, pożyczek i leasingu finansowego	2 240	233
EBITDA	-1 522	1 771
Wskaźnik dług do EBITDA	-1,47	0,13

W związku z wykazywaną stratą na koniec 2019 roku wskaźnik Dług/EBITDA osiągnął wartości ujemne i wynosił -1,47 (w 2018 roku 0,13). Zmiana tego wskaźnika wynika także ze wzrostu zobowiązań z tytułu leasingu w spowodowanego implementacją MSSF 16 do umów najmu lokali biurowych od stycznia 2019 roku oraz zawarciem nowych umów leasingu samochodów.

Natomiast wskaźnik kapitału własnego osiągnął wartość powyżej zakładanego minimalnego poziomu i na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosił 0,71 a na 31 grudnia 2018 r. wynosił 0,79, co świadczy o stabilności finansowej Grupy.

Na Grupie nie spoczywały w 2019 r. oraz w 2018 r. jakiegokolwiek zewnętrzne wymogi kapitałowe.

34. Przychody i koszty operacyjne

Przedstawione poniżej skonsolidowane przychody i koszty za porównawczy okres sprawozdawczy obejmują wyniki Spółek DES ART Sp. z o.o. oraz CADOR Sp. z o.o. za okres od 1 stycznia do dnia sprzedaży Spółki DESART Sp. z o.o., tj. do dnia 15 listopada 2018 roku. Transakcja sprzedaży udziałów w DES ART Sp. z o.o. została opisana w nocie 36.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2018 rok.

34.1 Przychody ze sprzedaży produktów i usług

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I USŁUG	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Sprzedaż usług szkoleniowych	2 787	2 298
Sprzedaż usług Maintenance Plan	3 817	4 865
Sprzedaż usług inżynierskich	0	11 495
Sprzedaż wdrożeń CAD do dużych odbiorców	3 884	1 468
Sprzedaż usług pozostałych	1 575	1 153
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług, razem	12 063	21 279

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I USŁUG (STRUKTURA TERYTORIALNA)	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Kraj	10 064	17 116
usługi	10 064	17 116
Eksport	1 999	4 163
usługi	1 999	4 163
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług, razem	12 063	21 279

34.2 Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA RZECZOWA)	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Materiały	0	0
Towary	41 078	32 023
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	41 078	32 023

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA TERYTORIALNA)	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Kraj	41 078	31 986
towary	41 078	31 986
Eksport	0	37
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	41 078	32 023

34.3 Koszty operacyjne

Struktura kosztów operacyjnych	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Amortyzacja	747	632
Zużycie materiałów i energii	455	672
Usługi obce	7 408	12 659
Podatki i opłaty	103	111
Wynagrodzenia	6 730	9 366
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 437	1 869
Pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	1 048	1 256
- delegacje	355	527
- reprezentacja i reklama	553	566
- ubezpieczenia	87	119
- pozostałe	53	44
Koszty według rodzaju, razem	17 928	26 565
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	0	62
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0	0
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-7 141	-7 792
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-3 022	-4 717
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	7 765	14 118

35. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	245	5
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości należności	20	16
Dotacje	60	104
Pozostałe, w tym:	53	28
- koszty postępowania sądowego	15	4
- odszkodowania, kary umowne, grzywny	28	5
- inne	10	19
Pozostałe przychody operacyjne, razem	378	153

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0	0
utworzone odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności	56	35
utworzone odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości znaku towarowego AUTOR	1 680	0
odpis z tytułu utraty wartości przez wartość firmy AutoR	686	0
pozostałe, w tym:	75	56
- należności przedawnione, umorzone, nieściągalne	3	0
- koszty postępowania sądowego	33	9
- naprawa szkód samochodowych	28	16
- likwidacja towarów	0	19
- inne	11	9
Koszty operacyjne, razem	2 497	91

36. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	74	72
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie	74	72
Zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych, w tym:	27	70
Zyski z wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	27	70
Zysk ze zbycia aktywów finansowych	18	3
Zysk ze zbycia jednostki zależnej DESART	0	536
Zysk z tytułu różnic kursowych	0	11
Pozostałe przychody finansowe	36	6
Przychody finansowe, razem	155	698

W dniu 15 listopada 2018 roku Jednostka Dominująca sprzedała cały posiadany pakiet udziałów w Spółce DESART Sp. z o.o.. Transakcja objęła także CADOR Consulting Sp. z o.o., której 100% udziałowcem była DESART. Sp. z o.o. Nabywcą udziałów była spółka CADM Sp. z o.o., kontrolowana przez Groclin S.A. Skonsolidowany wynik ze sprzedaży udziałów wyniósł 536 tys. zł.

O przeprowadzonej transakcji PROCAD SA informowała w dniu 15 listopada 2018 roku raportem bieżącym nr 17/2018 a transakcja sprzedaży została opisana w nocie 36.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2018 rok.

Koszty finansowe	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Koszty z tytułu odsetek	47	17
Koszty odsetkowe z tytułu umów leasingu	37	17
Koszty odsetkowe pozostałe	10	0
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	0	303
Strata z tytułu różnic kursowych	30	0
Pozostałe koszty finansowe	0	2
Koszty finansowe, razem	77	321

Dokonany w 2018 roku odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w kwocie 303 tys. zł. dotyczy odpisu z tytułu utraty wartości obligacji Mostostal Infrastruktura Sp. z o.o. Podstawa utworzenia odpisu została opisana w nocie 9.3 Sprawozdania.

37. Podatek dochodowy

W zakresie podatku dochodowego Grupa podlega zasadom ogólnym. Grupa nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Podatek dochodowy bieżący	71	765
Odroczony podatek dochodowy, netto	169	-119
Koszt / (dochód) podatkowy ogółem	240	646

37.1 Uzgodnienie wyniku podatkowego do wyniku księgowego

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	-2 191	1 516
Korekty konsolidacyjne	647	-1 518
Zysk (strata) brutto po korektach konsolidacyjnych	-2 838	3 034
Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	3 296	977
Przychody niestanowiące przychodów podatkowych	-148	-37
Przychody lat ubiegłych stanowiące przychody podatkowe roku bieżącego	95	36
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów roku bieżącego	4 384	1 795
Koszty lat ubiegłych stanowiące koszty uzyskania przychodów w roku bieżącym	-549	-478
Koszty podatkowo stanowiące koszt uzyskania przychodów nie ujęte w wyniku roku obrotowego	-472	-219
Odwrocenie odpisów aktualizujących oraz nadmiernej rezerwy	-14	-16
Dochody wolne od podatku	0	-104
Dochód do opodatkowania	458	4 011
Odliczenia od dochodu, w tym:	45	-92
Korekta z tytułu strat podatkowych w jednostkach zależnych	45	-92
Podstawa opodatkowania	413	4 103
Podatek dochodowy według stawek ustawowych	71	765
Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	71	765
wykazany w zysku lub stracie	71	765

37.2 Efektywna stawka podatkowa

Efektywna stawka podatkowa	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk (strata) brutto po korektach konsolidacyjnych	-2 838	3 034
Ustawowa stawka podatku podmiotu dominującego	19%	19%
Podatek dochodowy wg ustawowej stawki podatkowej	-539	576
Efekt podatkowy przychodów nie będących przychodami wg przepisów podatkowych	-31	-27
Efekt podatkowy kosztów nie będących kosztami wg przepisów podatkowych	833	344
Efekt podatkowy wykorzystania straty z lat ubiegłych	-4	17
Efekt zmiany stawki podatkowej w podmiotach zależnych	-12	-16
Korekty bieżącego podatku za poprzednie okresy	-162	-248
Spisanie aktywa z tytułu odpisów aktualizujących wartość obligacji oraz udziałów	155	0
Obciążenie wyniku z tytułu podatku dochodowego	240	646
Efektywna stawka podatkowa	-8%	21%

37.3 Bieżące aktywa i zobowiązania finansowe

Zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego	Za okres	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Podatek dochodowy bieżący wykazany w sprawozdaniu z dochodów całkowitych	71	765
Podatek dochodowy zapłacony	-671	-281
Podatek dotyczący lat poprzednich	473	-9
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	-126	475
Należności z tytułu podatku dochodowego	-126	0
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	0	475

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Grupa wykazuje należność z tytułu podatku dochodowego w kwocie 126 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazywane było zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w kwocie 475 tys. zł.

38. Działalność zaniechana

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. Grupa nie zaniechała żadnej z prowadzonych form działalności gospodarczej, nie przewiduje też tego w następnym okresie.

39. Zysk na jedną akcję zwykłą

Zysk na jedną akcję zwykłą obliczono poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnioważoną liczbę akcji za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku. Wszystkie akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela. Ponieważ PROCAD nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych co do wypłaty dywidendy, mianownik wskaźnika stanowi całość wyemitowanych akcji. Ze względu na brak czynników rozładniających na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym wskaźnik rozwodnionego zysku na jedną akcję jest równy wskaźnikowi podstawowego zysku na jedną akcję.

ZYSK NA 1 AKCJĘ	Stan na dzień	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Zysk netto	-2 431	834
Średnia ważona ilość akcji w tys. sztuk	9 019	9 019
Podstawowy i rozwodniony zysk/strata na 1 akcję	-0,27	0,09

40. Wartość księgowa na jedną akcję

Wartość księgowa na jedną akcję została obliczona poprzez podzielenie kapitałów własnych podmiotu dominującego przez średnią ważoną ilość akcji. Ze względu na brak czynników rozładniających na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym wskaźnik wartości księgowej na jedną akcję jest równy wskaźnikowi rozwodnionej wartości księgowej na jedną akcję.

WARTOŚĆ KSIĘGOWA NA JEDNĄ AKCJĘ	Stan na dzień	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Kapitał własny podmiotu dominującego	16 684	19 115
Średnia ważona ilość akcji (w tys. sztuk)	9 019	9 019
Wartość księgowa na jedną akcję	1,85	2,12

41. Należności i zobowiązania warunkowe

Grupa posiada jedynie zobowiązania warunkowe w postaci weksli własnych In blanco stanowiących zabezpieczenie zawartych umów leasingu. PROCAD SA udzieliła także gwarancji mającej na celu zabezpieczenie zobowiązań spółki zależnej Autor KSI Sp. z o.o. do wysokości 500 tys. zł.

W związku z podjęciem przez Zarząd Grupy decyzji o zaprzestaniu prowadzenia działalności oraz zaciągania zobowiązań handlowych zobowiązań handlowych przez AutoR KSI jako oddzielnego podmiotu od dnia 1 stycznia 2020 roku, prawdopodobieństwo zapłaty kwot wynikających ze zobowiązań warunkowych jako niskie.

42. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje między PROCAD SA a jej jednostkami zależnymi będącymi stronami powiązаныmi Spółki zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w niniejszej notce. Szczegółowe informacje o transakcjach między Grupą a pozostałymi stronami powiązаныmi przedstawiono poniżej.

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019 roku:

Jednostki powiązane	Sprzedaż podmiotom powiązany	Zakup od podmiotów powiązanych	Należności z wyjątkiem pożyczek	Zobowiązania z wyjątkiem pożyczek
Kluczowe kierownictwo *	0	0	0	0
Podmioty powiązane poprzez kluczowe kierownictwo	25	494	19	161
Autorska Pracownia Architektoniczna Magdalena Jarzyńska	22	181	15	89
BOARCH Bożena Szczęśniak	2	210	4	65
AGTIM Agnieszka Horeczy	1	90	0	7
FUTURE CAPITAL Sp. z o.o.	0	13	0	0

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 roku:

Jednostki powiązane	Sprzedaż podmiotom powiązany	Zakup od podmiotów powiązanych	Zobowiązania z wyjątkiem pożyczek	Należności z wyjątkiem pożyczek
Kluczowe kierownictwo *	0	0	0	0
Podmioty powiązane poprzez kluczowe kierownictwo	23	973	363	17
Dom Maklerski Capital Partners Spółka Akcyjna	0	0	0	0
FUTURE CAPITAL Sp. z o.o.	0	414	284	0
WM Pracownia Projektowania Miasta Spółka z o.o.	3	0	0	0
Autorska Pracownia Architektoniczna Magdalena Jarzyńska	9	192	17	10
BOARCH Bożena Szczęśniak	9	193	31	7
AGTIM Agnieszka Horeczy	2	174	31	0

* pozycja obejmuje członków Zarządu i Rady Nadzorczej Emitenta i spółek, ich małżonków, rodzeństwo, wstępnych, zstępnych oraz inne bliskie im osoby

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Sprzedaż na rzecz oraz zakupy od podmiotów powiązanych dokonywane są według cen rynkowych. Nie występują zaległe zobowiązania/należności na koniec okresu sprawozdawczego. Należności lub zobowiązania wobec podmiotów powiązanych nie zostały objęte żadnymi gwarancjami udzielonymi lub otrzymanymi. Nie są one także zabezpieczone w innych formach. Na koniec okresu obrotowego,

tj. 31 grudnia 2019 roku Grupa nie utworzyła żadnego odpisu na należności wątpliwe dotyczące kwot należności od podmiotów powiązanych. W każdym roku obrotowym przeprowadzana jest ocena polegająca na zbadaniu sytuacji finansowej podmiotu powiązanego i rynku, na którym podmiot ten prowadzi działalność.

43. Wynagrodzenia kluczowego kierownictwa

Łączne wynagrodzenia wypłacone członkom zarządu i pozostałym członkom kluczowego kierownictwa za dany okres sprawozdawczy przedstawiają się następująco:

Osoba	Pełniona funkcja	Okres zakończony	
		31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Jarosław Jarzyński	Prezes Zarządu	266	89
Janusz Szczęśniak	Wiceprezes Zarządu	266	89
Maciej Horeczy	Wiceprezes Zarządu	266	89
Andrzej Przewoźnik	Przewodniczący Rady Nadzorczej	12	12
Andrzej Chmielecki	Sekretarz Rady Nadzorczej	12	12
Mariusz Jagodziński	Członek Rady Nadzorczej	12	12
Hubert Kowalski	Członek Rady Nadzorczej	12	12
Czesław Pospieszynski	Członek Rady Nadzorczej od dnia 28 maja 2019	7	0
Jolanta Tomalka	Członek Rady Nadzorczej do dnia 30.04.2019	4	7
Bożena Szczęśniak	Członek Rady Nadzorczej do dnia 11 czerwca 2018	0	5
Łączne wynagrodzenia brutto, razem		857	327

44. Istotne postępowania sądowe przeciwko spółkom Grupy Kapitałowej

W okresie ostatnich 12 miesięcy nie toczyły się i nie toczą, żadne postępowania przed organami rządowymi, postępowania sądowe lub arbitrażowe, dotyczące zobowiązań albo wierzytelności spółek Grupy Kapitałowej, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

45. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie kształtowało się następująco:

	Za okres	
	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2018 do 31.12.2018
	w osobach	w osobach
Zarząd jednostki dominującej	3	3
Administracja	5	6
Działy handlowe	39	36
Pion usług	16	15
Pozostali	12	11
Osoby korzystające z urlopów wychowawczych lub bezpłatnych	1	1
Ogółem	76	72

46. Informacja o znaczących zdarzeniach, dotyczących lat ubiegłych, ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres.

W sprawozdaniu bieżącym nie ujęto żadnych znaczących zdarzeń lat ubiegłych.

Natomiast w dniu 27 sierpnia 2019 roku, po dokonaniu analizy możliwości kontynuowania projektu Zarząd Grupy podjął decyzję o wypowiedzeniu umowy podpisanej w dniu 7 września 2016 r. z Ministerstwem Rozwoju o dofinansowanie Projektu Rozwój Centrum Badawczo-Rozwojowego PROCAD w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny rozwój (Działanie 2.1: Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw). Projekt zakładał budowę Centrum Badawczo-Rozwojowego oraz inwestycję w infrastrukturę badawczą i specjalistyczne oprogramowanie. W związku ze sprzedażą w dniu 15 listopada 2018 roku jednostki zależnej DESART, której personel miał być odpowiedzialny za znaczący zakres agendy badawczej przedmiotowego projektu, Grupa złożyła wnioski do Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, dotyczący możliwości kontynuacji projektu w oparciu o komercyjną współpracę z DESART. Negatywna odpowiedź Ministerstwa ostatecznie uniemożliwiła kontynuację projektu w zakładanym pierwotnie kształcie. Rozwiązanie umowy o dofinansowanie nie miało wpływu na sprawozdanie finansowe, ponieważ Spółce nie zostały wypłacone żadne środki z tytułu tej umowy.

47. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Rozpoczęcie prac związanych z budową obiektu biurowego

W dniu 10 lutego 2020 roku Zarząd Grupy podjął decyzję o wykorzystaniu projektu budowlanego sporządzonego w ramach przygotowań do realizacji projektu „Rozwój Centrum Badawczo-Rozwojowego PROCAD” (POIR.02.01.00-00-0121/15-00) do budowy obiektu biurowego, który będzie pełnił funkcję siedziby Spółki. Rozpoczęcie prac związanych z budową nastąpiło w dniu 20 lutego 2020 roku. Grupa podjęła także działania związane z adaptowaniem projektu budowlanego Centrum Badawczo-Rozwojowego w celu jego dostosowania do wymagań obiektu biurowego, bez funkcji Centrum Badawczo-Rozwojowego. Po dokonaniu niezbędnych zmian w projekcie PROCAD SA rozpocznie proces zbierania ofert od potencjalnych wykonawców obiektu.

Wprowadzenie stanu epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa COVID-19.

W dniu bilansowym oraz na datę sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa nie odnotowała bezpośredniego wpływu wirusa na jej sytuację finansową i wyniki ekonomiczne.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa nie zakończyła analizy i kwantyfikacji wpływu, jaki koronawirus COVID-19 może mieć na przyszłą sytuację finansową i osiągnięte w przyszłości wyniki finansowe Grupy. Będzie on zależny od rozwoju sytuacji epidemiologicznej w Polsce i na świecie, a także od działań i rozwiązań legislacyjnych jakie podejmie polski rząd. Wpływ ten zostanie ewentualnie uwzględniony w odpisach z tytułu utraty wartości aktywów i rezerwach na oczekiwane straty w 2020 roku.

Zarząd Grupy spodziewa się, że przedłużający się stan pandemii będzie miał negatywny wpływ na działalność Grupy w szczególności w następujących obszarach:

- a) Szkoleń stacjonarnych, u klientów oraz w instytucjach oświatowych, które obecnie zostały odwołane lub przełożone. PROCAD podjęła intensywne działania mające na celu przestawienie tej działalności na szkolenia „online”, jednak ich efekt jest na razie trudny do przewidzenia.
- b) Sprzedaży sprzętu komputerowego, która może ulec zmniejszeniu wynikającemu z braków asortymentu produkowanego w przeważającym zakresie w Chinach oraz przewidywanych ograniczeń związanych z dostępnością usług spedycyjnych.
- c) Usług świadczonych u klientów z uwagi na powszechnie wprowadzane przez klientów ograniczenia kontaktów zewnętrznych, jednakże część z tych usług będzie przeprowadzana z użyciem narzędzi informatycznych umożliwiających działanie na odległość.
- d) Ogólnego spadku sprzedaży spowodowanego ograniczonym popytem i wstrzymywaniem przez klientów decyzji inwestycyjnych.

Jednocześnie Grupa podjęła działania prewencyjne oraz edukacyjne mające na celu ograniczenia ryzyka zarażenia poszczególnych osób, w tym m.in. działania ograniczające do niezbędnego minimum aktywność biur stacjonarnych. Wprowadzono możliwość świadczenia tzw. pracy zdalnej przez większość pracowników Grupy w celu zapewnienia ciągłości działania i kontynuacji świadczenia usług dla klientów. Grupa funkcjonuje w trybie pracy bieżącej i realizuje swoje zadania gospodarcze. Grupa posiada wystarczające środki finansowe pozwalające na kontynuowanie swojej działalności, w tym regulowanie bieżących zobowiązań. Zarząd analizuje dynamicznie rozwijającą się sytuację, ale na

dzień publikacji niniejszego sprawozdania, nie widzi fundamentalnych problemów z kontynuacją działalności w najbliższej przyszłości.

48. Korekty błędów poprzednich okresów

Grupa nie dokonała korekty błędów poprzednich okresów.

49. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego

W dniu 26 kwietnia 2019 roku Rada Nadzorcza PROCAD SA dokonała, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi, wyboru podmiotu uprawnionego do przeglądu i badania sprawozdań finansowych Emitenta. Wybrany podmiotem jest Misterys Audytor Adviser sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 3704. Wybrany Audytor przeprowadzi badanie roczne oraz przegląd jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Spółki i Grupy PROCAD za 2019 oraz 2020 rok.

Badanie roczne oraz przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki i Grupy PROCAD za 2018 rok przeprowadził podmiot: REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, przy ulicy Starodworskiej 1, wpisany na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 101.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku:

Rodzaj usługi	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Obowiązkowe badanie rocznych sprawozdań finansowych	35	27
Obowiązkowy przegląd sprawozdań finansowych	23	15
Badanie sprawozdań finansowych spółek zależnych	7	7
Inne usługi	0	0
Razem	65	49

Gdańsk, dnia 30 marca 2020 r.

Sporządził

Wioletta Piasecka – Dyrektor Finansowy

Zarząd:

Jarosław Jarzyński – Prezes Zarządu

Janusz Szczęśniak – Wiceprezes Zarządu

Maciej Horeczy – Wiceprezes Zarządu